

PODSUMOWANIE

INTAS

TESTY URZĄDZEŃ DLA
PRZEMYSŁU I TRZECIEGO
SEKTORA – STOSOWANIE NORM

Transformatory mocy i wentylatory przemysłowe: Podsumowanie wyników projektu INTAS

TRANSFORMATORY

WENTYLATORY

Organizacja odpowiedzialna za niniejszy dokument: ECOS
Koordynator projektu: WIP

Program Horizon 2020
Akronim projektu: INTAS
Pełna nazwa projektu: Industrial and tertiary product Testing
and Application of Standards

Co-funded by the Horizon 2020
programme of the European Union

TESTY URZĄDZEŃ DLA
PRZEMYSŁU I TRZECIEGO
SEKTORA – STOSOWANIE NORM

PODSUMOWANIE

TRANSFORMATORY

WENTYLATORY

Tytuł projektu	Standardy i zastosowania procedur testowania produktów dla przemysłu i trzeciego sektora
Tytuł dokumentu	Raport końcowy – podsumowanie wniosków dotyczących wentylatorów i transformatorów
Numer dokumentu	5.4
Umowny termin opracowania	30. 11. 2018
Data opracowania	21. 12. 2018
Prowadzący	ECOS
Autorzy	Francisco Zuloaga, Nerea Ruiz
Poziom rozpowszechniania	PU
Słowa kluczowe	Transformatory, wentylatory, produkty dla przemysłu, nadzór rynku, testowanie, Europa, energia, Dyrektywa Ekoprojektowa (Ecodesign), polityka
Nr kontraktu	Grant Agreement Number 695943
Czas trwania projektu	marzec 2016 – luty 2019

Współfinansowane przez program Unii Europejskiej „Horizon 2020”

O projekcie INTAS	4
Streszczenie	5

1. Główne wnioski dotyczące wentylatorów przemysłowych	7
1.1 Procedury weryfikacyjne: najlepsze praktyki i doświadczenia	7
1.2 Zalecenia w zakresie polityki weryfikacji	9
1.2.1 Ustanowienie organów zadaniowych nadzoru rynku wentylatorów na szczeblu europejskim	10
1.2.2 Wprowadzić definicję “dużych wentylatorów” do rozporządzenia Komisji (EU) Nr 327/2011	11
1.2.3 Wprowadzić obowiązek powiadamiania organów MSA	12
1.2.4 Bliższa współpraca z interesariuszami krajowymi	13
1.2.5 Umożliwić organom MSA prowadzenie nadzoru rynku w siedzibach producentów i umożliwić prowadzenie testów w obecności świadków (FAT)	15
1.2.6 Zezwolenie i wyjaśnienie alternatywy dla pełnowymiarowego testu pełnego obciążenia jako opcji weryfikującej	16
1.2.7 Poprawa standardów wentylatorów dla Ecodesign	17
1.2.8 Wstawianie klauzul w celu zapobiegania omijaniu wymogów	18

2. Główne ustalenia w obszarze transformatorów mocy	19
2.1 Procedury weryfikacji: najlepsze praktyki i doświadczenia	19
2.2 Zalecenia polityczne	21
2.2.1 Stworzenie specjalnej grupy zadaniowej ds. nadzoru rynku europejskiego dla transformatorów	21
2.2.2 Wymóg obowiązkowego powiadamiania organów MSA	23
2.2.3 Wspieranie współpracy z zainteresowanymi podmiotami krajowymi	24
2.2.4 Uprawnienia dla MSA do analizowania najlepszych rozwiązań FAT	26
2.2.5 Poprawa standardów testów in-situ i testów w obecności świadków	27
2.2.6 Wstawianie klauzul w celu zapobiegania obejściu	27

3. Ocena kosztów, korzyści i nowych metod weryfikacji zgodności dla wentylatorów i transformatorów	28
---	-----------

4. Wnioski	30
-------------------	-----------

Anex I Analiza testów laboratoryjnych (wentylatory)	32
Anex II Analiza testów laboratoryjnych (transformatory)	37

Dokumenty źródłowe	42
Akronimy	43
Pozostałe informacje	44

O projekcie INTAS

Celem projektu INTAS jest zapewnienie wsparcia technicznego i współpracy, a także innych działań związanych z budowaniem skuteczności organów nadzoru rynku (MSA). Potrzeba projektu INTAS wynika z trudności, jakie MSA i podmioty rynkowe napotykają w ustalaniu i sprawdzaniu zgodności parametrów dużych produktów przemysłowych z wymogami dotyczącymi ich charakterystyki energetycznej według wymagań dyrektywy ekoprojektowej. Projekt INTAS dotyczy w szczególności transformatorów i wentylatorów przemysłowych. Projekt ma na celu:

- Wspieranie organów nadzoru rynku (określanych dalej akronimem „MSA”) w europejskich państwach członkowskich w zapewnieniu zgodności warunków technicznych dużych transformatorów i dużych wentylatorów produkowanych dla przemysłu i trzeciego sektora;
- Wspieranie przemysłu w zakresie dostępu do informacji o jego obowiązkach wynikających z dyrektywy w sprawie ekoprojektu, w sposób akceptowalny przez MSA;
- Promowanie wspólnego europejskiego podejścia do definicji i weryfikacji zgodności parametrów dla tych produktów.

LISTA PARTNERÓW PROJEKTU

- WIP Renewable Energies / **Europa**
- European Environmental Citizens' Organisation for Standardisation / **Europa**
- European Copper Institute / **Europa**
- Engineering Consulting and Design / **Europa**
- Waide Strategic Efficiency / **Europa**
- Austrian Energy Agency / **Austria**
- Federal Public Service Health, Foodchain, Safety and Environment / **Belgia**
- SEVEN Energy Efficiency Center / **Czechy**
- Danish Technological Institute / **Dania**
- Finnish Safety and Chemicals Agency / **Finlandia**
- The Polish Foundation for Energy / **Polska**
- Directorate General of Energy and Geology / **Portugalia**
- Romanian Regulatory Authority for Energy / **Rumunia**
- Foundation for the Promotion of Industrial Innovation / **Hiszpania**
- Italian National Agency for New Technologies, Energy and Sustainable Economic Development / **Włochy**
- Food and Economic Safety Authority / **Portugalia**

Streszczenie

Produkty przemysłowe wprowadzane na rynek UE, które są niezgodne z wymogami dyrektywy w sprawie ekoprojektu, zaburzają konkurencję rynkową i powodują szkody dla społeczeństwa, środowiska i użytkowników końcowych produktów. Eksperti szacują, że 10 do 25% produktów jest niezgodnych z zasadami ekoprojektowania, a około 10% energii jest tracone z powodu nieprzestrzegania przepisów¹.

Duże produkty przemysłowe nie są wyjątkiem. Jednak nadzór rynkowy dla dużych produktów przemysłowych objętych dyrektywą w sprawie ekoprojektu stanowi szczególne wyzwanie ze względu na wielkość i moc tych produktów, koszty ich transportu i testowania, ale także fakt, że są one w większości sprzedawane bezpośrednio dla instytucji biznesowych (B2B), a zatem w dużej mierze są „niewidoczne” dla organów nadzoru rynku (MSA).

Dzięki obowiązującym wymogom dotyczącym ekoprojektu efektywność dużych produktów przemysłowych nie jest już tylko prywatną sprawą umowną między dostawcą a nabywcą. MSA muszą posiadać wszystkie narzędzia potrzebne do przeprowadzenia procedur weryfikacji zgodności dużych produktów przemysłowych z wymogami dyrektywy.

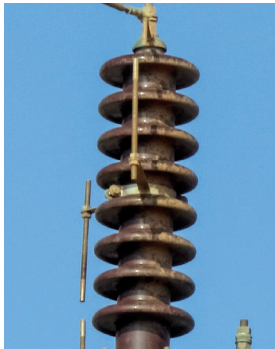
W ciągu ostatnich trzech lat w ramach projektu INTAS przeanalizowano bieżące praktyki nadzoru rynku w odniesieniu do dużych produktów przemysłowych i przeanalizowano szereg pomysłów, które ułatwiłyby pracę MSA w prowadzeniu nadzoru rynku dużych produktów przemysłowych. Niniejszy dokument podsumowuje główne wnioski z projektu INTAS, dotyczące wentylatorów i transformatorów - dwóch głównych przedmiotów zainteresowania projektu. W szczególności niniejszy dokument dotyczy następujących zagadnień:

- Najlepsze praktyki i doświadczenia związane z testowaniem (sekcje 1.1 i 2.1).
- Najważniejsze rekomendacje dotyczące polityki zapewnienia skutecznego nadzoru rynku w odniesieniu do ekoprojektowania (sekcje 1.2 i 2.2)
- Ocena kosztów, korzyści i nowych metod weryfikacji (sekcja 3)
- Analiza laboratoriów badawczych (załączniki I i II).

Analiza najlepszych praktyk i doświadczeń w testach w podrozdziałach 1.1 i 2.1 wykazała, że standardowe podejście proceduralne do niezależnych badań laboratoryjnych, dla weryfikacji zgodności ekoprojektu ze strony nadzoru rynku w oparciu o wybór produktu, nie jest dobrze dostosowane do specyfiki wentylatorów i transformatorów, a weryfikacja zgodności z wymogami nadzoru rynku i obserwowanie testów fabrycznych lub testów w siedzibie producenta może być znacznie mniej kosztowne w przypadku, gdy klient zleca fabryczne testy akceptacyjne (FAT) na zewnątrz.

Stwierdzono również, że kwestią, którą należy rozwiązać, są ograniczenia środków, dzięki którym MSA mogą stwierdzić, czy dany produkt został wprowadzony na rynek na warunkach umożliwiają-

¹ Ocena dyrektywy w sprawie etykiet efektywności energetycznej i poszczególnych aspektów dyrektywy w sprawie ekoprojektu. Raport wstępny I: Przegląd literatury

cych przeprowadzenie testów weryfikacyjnych, bez powodowania kosztownych zakłóceń w przedsiębiorstwach stanowiących ogniwa łańcuchu dostaw. Kluczową podstawową potrzebą jest zatem zapewnienie wprowadzenia mechanizmów maksymalizujących prawdopodobieństwo, że MSA zostaną poinformowane odpowiednio wcześniej o tym, że dany duży produkt przemysłowy będzie wprowadzany na rynek i oddawany do użytku.

Zalecenia w zakresie polityki weryfikacji zawarte w rozdziałach 1.2 i 2.2 próbują rozwiązać ten i inne problemy zidentyfikowane w analizach INTAS. W miarę możliwości opierają się one na wcześniejszych badaniach, analizach i konsultacjach INTAS, ale także na istniejących regulacjach i propozycjach. Podstawową logiką zaleceń polityki jest pragmatyzm i unikanie „wynalazku koła”.²

Podrozdziały te zawierają szereg konkretnych, pragmatycznych zaleceń, których celem jest zapewnienie MSA pełnego zestawu opcji weryfikacji niezbędnych do skutecznego eliminowania niezgodności z dyrektywą w odniesieniu do dużych produktów przemysłowych. Podczas gdy INTAS koncentruje się głównie na wentylatorach (sekcja 1.2) i transformatorach mocy (sekcja 2.2), wyzwania i ramy prawne dla tych dwóch kategorii produktów są adaptowane dla innych dużych produktów przemysłowych.

W Sekcja 3 zebrano najlepsze oszacowania kosztów i korzyści z przeprowadzania weryfikacji efektywności lub oceny ryzyka dla transformatorów mocy i dużych wentylatorów przemysłowych. W przypadku transformatorów elektroenergetycznych ustalono, że w większości przypadków wartość społeczna (wyrażona jako wartość oszczędności czasu życia produktu dla użytkowników końcowych) działań związanych z weryfikacją zgodności jest większa niż koszt poniesiony przez MSA, nawet jeżeli efekt prewencyjny związany ze stwierdzoną wadliwością wyrobu nie będzie skuteczny, a weryfikacja (np. zniechęcanie do nieprzestrzegania zasad w przypadku innych produktów wytwarzanych przez tego samego lub innych dostawców) pozostanie zignorowana.

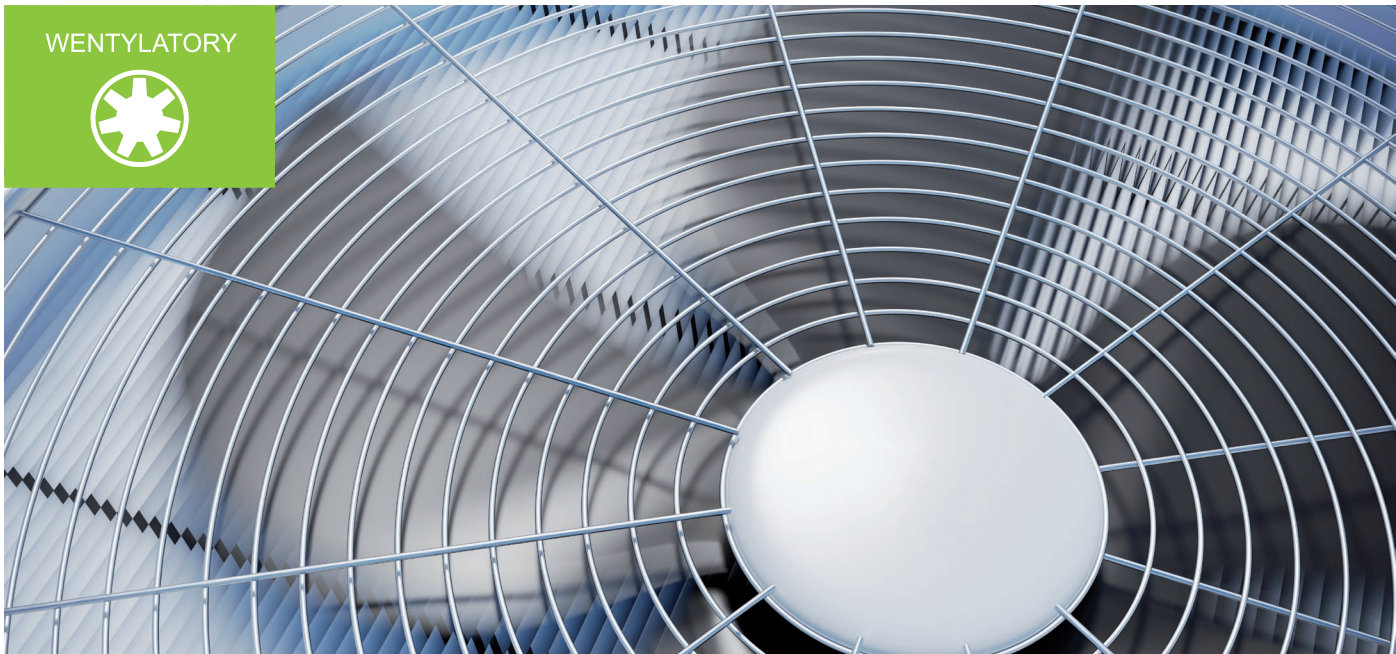
Podobne spostrzeżenia są przewidywane dla wentylatorów przemysłowych, ale dla tej grupy produktów jest obecnie mniej dowodów na istniejący poziom niezgodności, a zatem istnieje więcej spekulacji w odniesieniu do zakresu korzyści oczekiwanych z działań związanych z weryfikacją zgodności. Istnieje również więcej ograniczeń związanych z niezależnymi badaniami laboratoryjnymi bardzo dużych wentylatorów (co nie jest możliwe przy ich pełnym obciążeniu w istniejących niezależnych laboratoriach badawczych) i z mniejszym potencjałem rutynowego stosowania testów w formule FAT (z uwagi na to, że taki test jest wykonywany tylko na podstawie umów handlowych, jest bardziej wrażliwy pod kątem zastosowania końcowego i nie wszyscy producenci mają możliwości przeprowadzania testów).

Wreszcie, **załączniki I i II dotyczące laboratoriów badawczych** zawierają zestawienia danych dla dokonania wyboru najbardziej odpowiedniego laboratorium testowego dla badania wentylatora lub transformatora, w zależności od jego parametrów. Zarówno analiza ustaleń, jak i bazy danych są klasyfikowane w zależności od tego, czy laboratoria są niezależne, należą do producenta czy też są to dodatkowe instytucje europejskie, ponieważ ich wybór w przypadku niektórych działań w zakresie kontroli rynku może zależeć od względów prawnych lub operacyjnych.

Ze względu na stosunkowo małą liczbę analizowanych laboratoriów, dane te mogą jedynie dostarczyć pewnych jakościowych wskazówek, ale nie można ich traktować jako podstawy do ekstrapolacji w kierunku całego spektrum wentylatorów i laboratoriów transformatorów w UE. Można jednak wyciągnąć pewne wnioski:

- W przypadku laboratoriów badawczych wentylatorów występują istotne różnice skuteczności, akredytacji i kosztach.
- W przypadku transformatorów wyniki badań sugerują, że możliwość znalezienia przez MSA wysoko wykwalifikowanego i akredytowanego laboratorium, które może wykonać wymagany test, jest dobra, zarówno w obszarze laboratoriów niezależnych, jak i w laboratoriach producentów.

² Czytelnik może zauważyć, że wiele konkretnych zaleceń zaczyna się od stwierdzenia, że INTAS popiera niektóre ogólne postanowienia wniosku Komisji dotyczącego rozporządzenia w sprawie egzekwowania i zgodności COM (2017) 795, opublikowanego przez Komisję w ramach dokumentu „Goods Package”, który obecnie jest dyskutowany przez ustawodawcę europejskiego

1. Główne wnioski dotyczące wentylatorów przemysłowych

1.1 Procedury weryfikacyjne: najlepsze praktyki i doświadczenia

Analiza INTAS wykazała, że standardowe podejście do weryfikacji zgodności dyrektywy Ecodesign w zakresie nadzoru rynku w oparciu o wybór produktu do niezależnych badań laboratoryjnych w laboratorium nie jest dobrze dostosowane do zapotrzebowania w odniesieniu do dużych wentylatorów, ponieważ:

- Duże wentylatory to produkty niestandardowe, wykonywane na zamówienie w ramach indywidualnych komercyjnych umów B2B, a więc nie są to urządzenia produkowane seryjnie, nie są zwykle udostępniane w zakładzie producenta celem przeprowadzenia prób i nie są reklamowane – co oznacza, że MSA nie mogą stosować zwykłych metod badania rynku w celu ustalenia, czy dany produkt jest wprowadzany do obrotu, czy też nie, oraz nie mogą stosować badań w oparciu o próbki losowe i przesiewowe metody testowania produktu.
- Nawet po stwierdzeniu, że dany produkt został wprowadzany do obrotu, przeprowadzanie niezależnych badań laboratoryjnych po opuszczeniu zakładu producenta przez dany produkt jest możliwe, ale kosztowne i może być uciążliwe, głównie ze względu na wynikające z tego opóźnienie realizacji projektu nadrzędnego, a także z powodu uszczerbku na wiarygodności biznesowej firmy, która zakupiła ten produkt.

Weryfikacja zgodności przez organ nadzoru rynku w oparciu o testy fabryczne może być znacznie mniej kosztowna i uciążliwa w przypadku, gdyby klient zaakceptował fabryczne testy akceptacyjne (FAT). Nie jest to jednak panaceum, ponieważ:

- MSA znajduje się w kłopotliwej sytuacji, wiedząc, że zamówienie na produkt już zostało złożone, a co za tym idzie, istnieje ograniczona możliwość złożenia wniosku o test w obecności świadka.
- Fakt, że MSA mogą nie być uprawnione do stawiania wymagań odnośnie obecności przy testach i do stawiania warunków FAT (obecne rozporządzenie 327/2011 nie zawiera przepisów nakazujących takie działania, w przeciwieństwie do równoważnego rozporządzenia nr 548/2014 w sprawie transformatorów mocy).
- Fakt, że FAT są obecnie możliwe tylko dla bardzo niewielu produktów, a w rezultacie urządzenia testowe nie zawsze są dostępne.
- MSA muszą sprostać wyzwaniu w zakresie uzyskania fachowej pomocy technicznej, aby przeprowadzić weryfikację zgodności w formule FAT.
- Istnieje możliwość manipulacji wynikami testów przez producentów.
- Możliwe jest podjęcie innych działań w przypadku, gdy MSA odrzuci produkt w sytuacji negatywnego wyniku testu w obecności świadka.

Przeanalizowano również potencjalne podejścia alternatywne, w tym niezależne badania laboratoryjne przed uruchomieniem (tj. oddanie do użytku w miejscu docelowym), badania w miejscu zainstalowania i weryfikację zgodności systemów zarządzania środowiskowego, ale okazało się, że są one nieuzasadnione jako środek do ostatecznego określenia zgodności; można je jednak wykorzystać do ustalenia ryzyka braku zgodności, jako etapu niezależnych badań laboratoryjnych lub do ostrzeżenia nabywców wentylatorów przemysłowych o potencjalnym ryzyku braku zgodności.

Ocena lub certyfikacja praktyk produkcyjnych, w tym weryfikacja zgodności za pośrednictwem narzędzi i dokumentacji producenta, jest opcją preferowaną przez niektórych producentów, z którymi przeprowadzono wywiady w ramach tego projektu. Jednak praktyczne aspekty związane z tym działaniem nie są jeszcze określone; MSA nie są też w stanie przeprowadzić wymaganej kontroli, ani określić producenta bezpośrednio odpowiedzialnego za ewentualne braki, z uwagi na brak koniecznych możliwości prawnych.

Ogólnie stwierdzono, że kluczowe obszary wymagają poprawy, aby umożliwić skuteczną weryfikację zgodności dla tych produktów lub istnieje ryzyko, że MSA mogą czuć się zobowiązane do oceny zgodności w sposób możliwy do uzasadnienia, jednak wiąże się z tym ryzyko znacznych dodatkowych kosztów na każdym etapie łańcucha dostaw. Największym brakiem, któremu należy zaradzić jest brak dostatecznych środków, które MSA musiałyby posiadać, aby móc określić, czy dany produkt został wprowadzony na rynek w terminie umożliwiającym przeprowadzenie procedur weryfikacyjnych, bez powodowania kosztownych zakłóceń rytmu pracy w przedsiębiorstwach znajdujących się na kolejnych, dalszych etapach łańcucha dostaw.

Kluczową potrzebą, która wymaga podjęcia zdecydowanych działań, jest zapewnienie wprowadzenia mechanizmów maksymalizujących prawdopodobieństwo, że MSA zostanie poinformowane, że duży wentylator zostanie wprowadzony na rynek i oddany do użytku. W tym celu stanowczo zachęca się MSA Ecodesign do nawiązywania relacji z następującymi podmiotami:

- Wszystkie przedsiębiorstwa, które mogą pozyskać dużych odbiorców – w tym przemysł przetwórczy, górnictwo, sektory infrastruktury odpowiedzialne za tunele i metro, generatory prądu, sektor transportu itp.
- Operatorzy systemów mogący zarządzać projektami obejmującymi instalację wentylatorów
- Władze odpowiedzialne za udzielanie zezwoleń na przewóz dużych ładunków przez infrastrukturę drogową, aby MSA były informowane o wprowadzaniu danego produktu do obrotu i oddaniu do użytku.

W pierwszych dwóch przypadkach strony powinny zawrzeć umowę, że poinformują MSA, kiedy złożą zamówienie na duży wentylator i powinny udostępnić odpowiednie informacje dotyczące

rodzaju produktu i jego głównych cech, nazwę dostawcy, w tym dane kontaktowe, spodziewane terminy zakończenia, terminy testów fabrycznych i dostawy.

W ostatnim przypadku interesariusze powinni zapewnić zawarcie umowy o systematycznym informowaniu odpowiednich organów MSA, po otrzymaniu wniosku o pozwolenie na przewóz dużego wentylatora, udzieleniu podstawowych informacji dotyczących rodzaju produktu i jego parametrów, informacji o przedsiębiorstwie, które wnioskuje o upoważnienie, wraz z danymi kontaktowymi, i danymi o trasie i terminie transportu.

Ponadto zaleca się również, aby organa MSA zawarły umowy z głównymi portami, terminalami kolejowymi i urzędami celnymi – w kwestii zaistnienia importu urządzenia na wspólny rynek – w celu zapewnienia, że organa te zostaną powiadomione o każdorazowym pojawieniu się dużego przesyłki z wentylatorem.

Jeżeli MSA zostaną poinformowane o złożeniu zamówienia na duży wentylator, mogą zwrócić się do producenta i klienta z wnioskiem o przeprowadzenie weryfikacji zgodności za pomocą testów FAT w miejscu produkcji (zakładając, że produkcja i instalacja mają miejsce w tym samym Państwie Członkowskim). W przeciwnym razie procedura weryfikacji zgodności musiałaby nastąpić, gdy produkt jest w transzycie lub gdy jest gotowy do wprowadzenia do eksploatacji. Możliwość, że MSA mogą wdrożyć procedurę weryfikacji nawet w sytuacji gdy, podmioty rynkowe nie zdecydują się na szybkie powiadomienie o potrzebie przeprowadzeniu testu w obecności świadków, powinna odstraszać od tego rodzaju działań, ponieważ mogą one skutkować znaczną zmianą kosztów usługi (z powodu przestojów) u podmiotu zamawiającego produkt. Należy pamiętać, że istnieje możliwość przeprowadzenia testów na etapie transportu (tranzytu), niezależnie od tego, czy produkt jest wytwarzany w Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG), czy też nie, co pomaga w rozwiązaniu potencjalnej asymetrii w dostępności rynkowej, jaka mogłaby wynikać z warunków kontraktów w wyniku lokalizacji siedziby dostawcy.

Ponieważ podczas testów akceptacji w obecności świadków na etapie produkcji uwzględnia się więcej najważniejszych parametrów, niż w innych podejściach do weryfikacji przez organa nadzoru rynku, jest to najtańsza, najmniej uciążliwa i najmniej kosztowna opcja dla dostawców, jednak nadal wymaga ona udoskonalania, aby była w pełni rentowna.

Najważniejsze potrzeby to:

- Właściwe udokumentowanie sposobów, na jakie można popełniać oszustwa w zakresie FAT, oraz opracowanie strategii ich eliminowania.
- Zapewnienie niezależnej, kompetentnej społeczności inspektorów laboratoryjnych do zatrudnienia przez MSA.
- Ustalenie minimalnych kryteriów kwalifikacyjnych dla obiektów testowych u dostawcy i koniecznych procedur testowych,
- Umożliwić korzystanie z zewnętrznego sprzętu pomiarowego w laboratorium producenta.

1.2 Zalecenia w zakresie polityki weryfikacji

Zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 327/2011³ wentylatory wprowadzane na rynek UE muszą spełniać wymogi efektywności energetycznej obowiązujące od stycznia 2013 r. Dzięki tym środkom i surowszym wymogom w zakresie Art. 2. rozporządzenia, które są stosowane od 2015 r. szacuje się, że UE zaoszczędzi 28 TWh energii elektrycznej rocznie.

Rozporządzenie Komisji (UE) nr 327/2011 zostało poddane przeglądowi i jest obecnie w trakcie weryfikacji. Zmienione rozporządzenie miało się ukazać w roku 2018 r., ale obecnie jest bardziej prawdopodobne, że zostanie przyjęte w 2019 r. Powstają okoliczności do zajęcia się niektórymi

³ ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) NR 327/2011 z dnia 30 marca 2011 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla wentylatorów napędzanych silnikami elektrycznymi o poborze mocy od 125 W do 500 kW

kwestiami dotyczącymi dużych wentylatorów i zapewnienia tego, że pojawi się dodatkowy potencjał oszczędności energii. Zaprezentowane niżej propozycje działań wspierają te cele.

Poniższe propozycje mają zapewnić klarowną sytuację prawną i równe szanse dla wszystkich zaangażowanych stron. Stanowią próbę udostępnienia organom MSA kompletnego zestawu opcji procedur weryfikacyjnych, z których mogłyby one korzystać, w zależności od konkretnych okoliczności. Projekt INTAS jest adresowany do MSA, przy założeniu uwzględnienia pełnego zakresu opcji weryfikacji, jednak trzeba przyjąć, że niektóre z nich są znacznie bardziej „inwazyjne” / wymagające / kosztowne i dlatego powinny być stosowane tylko w ostateczności.

1.2.1 Ustanowienie organów zadaniowych nadzoru rynku wentylatorów na szczeblu europejskim

UZASADNIENIE

Podczas gdy przedsiębiorstwa często działają zarówno w UE, jak i na całym świecie, organy nadzoru rynku są często niedofinansowane, a ich możliwości działania są ograniczane do terytorium państw. Aby działania w zakresie nadzoru rynku były skuteczne, muszą być jednolite w całej Unii oraz wspólne dla produktów pochodzących z UE jak i spoza UE, w przeciwnym razie powstają luki prawne i wykonawcze, które zagrażają interesowi publicznemu i sprzyjają nieuczciwej konkurencji.

Według analizy przeprowadzonej przez Komisję Europejską⁴ (rozporządzenie (WE) nr 765/2008 w sprawie nadzoru rynku)⁵ nie jest jeszcze stosowane w sposób jednolity, gdyż występujące bariery – nieoptymalna transgraniczna wymiana informacji i niespójne wdrażanie ram nadzoru rynku na poziomie krajowym oraz niedostateczność środków – utrudniają jednolite stosowanie działań związanych z nadzorem rynku w całej Europie.

Analiza i konsultacje INTAS potwierdzają te wnioski: zgodnie z odpowiedziami konsultowanych interesariuszy, kluczową kwestią, która zagraża nadzorowi rynkowemu dla dużych produktów przemysłowych, jest brak świadomości, zdolności, środków i wiedzy fachowej.⁶

Aby zapewnić spójne egzekwowanie i skuteczne rozwiązywanie problemu nieprzestrzegania przepisów w niektórych państwach członkowskich, konieczna jest lepsza koordynacja działań w całej Unii. Poprawa współpracy między organami nadzoru rynku poprawi ogólny obraz ich rynku i zrozumienie przepisów, co z kolei pomoże im w dzieleniu się informacjami i budowaniu świadomości wśród podmiotów działających na rynku krajowym.

WYJAŚNIENIE

INTAS wspiera kluczowe zasady propozycji Komisji Europejskiej w zakresie regulacji oraz zgodności COM (2017) 795, w szczególności ustanowienie unijnej sieci zgodności produktów („sieci”), której głównym zadaniem będzie koordynowanie egzekwowania prawa w całej Unii, a którego finansowanie i sprawozdawczość będą również przedmiotem działań na poziomie Unii. Sieć będzie organem Komisji Europejskiej i ma na celu koordynację i ułatwianie realizacji wspólnych działań w zakresie egzekwowania prawa przez państwa członkowskie, takich jak wspólne badania. Ponadto ta struktura wsparcia administracyjnego powinna umożliwiać łączenie zasobów i utrzymywanie system komunikacji i wymiany informacji między państwami członkowskimi i Komisją, przyczyniając się w ten sposób do wzmocnienia egzekwowania unijnego prawodawstwa które pozwoli ujednolicić wymogi dotyczące produktów i zapobiegać ich naruszeniu.

Wniosek COM (2017) 795 określa również ramy międzynarodowej współpracy z państwami trzecimi lub organizacjami międzynarodowymi w celu zapewnienia egzekwowania unijnego prawodawstwa harmonizacyjnego dotyczącego produktów. Przewiduje on również system kontroli wywozu przed eksportem produktu, realizowany przez kraj trzeci w odniesieniu do danego produktu, zanim taki produkt zostanie dostarczony na obszar Unii. Szczegóły zostaną określone w aktach wykonawczych.

⁴ ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY ustanawiające przepisy i procedury w zakresie zgodności z prawodawstwem harmonizacyjnym Unii dotyczącym produktów i jego egzekwowania oraz zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE)

⁵ ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (WE) NR 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiające wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 339/9

⁶ Patrz INTAS “Deliverable 6.3. National and EU stakeholders views” na stronie INTAS: www.intas-testing.eu

W ramach istniejących ram ogólnych, INTAS sugeruje utworzenie dedykowanej grupy zadaniowej ds. wentylatorów przemysłowych, z własnym budżetem i zakresem obowiązków.

- Skład grupy tworzą krajowi przedstawiciele organów MSA oraz, w stosownych przypadkach, przedstawiciele poszczególnych biur⁷ pośredniczących oraz przedstawiciele odpowiednich stowarzyszeń przedsiębiorców i stowarzyszeń konsumenckich. Komisja może również uczestniczyć w posiedzeniach grupy zadaniowej.
- Wg oszacowań INTAS przyjmuje się, że wystarczający dla takiej grupy byłby roczny budżet dedykowany w wysokości 0,5–2 mln EUR.
- Zadaniem grupy byłoby zapewnienie dedykowanych szkoleń technicznych i prawnych dla organów MSA oraz wsparcie MSA w identyfikowaniu i dostosowywaniu procedur do krajowych przepisów i praktycznych uwarunkowań lokalnych, w jakich działają organy MSA. Wsparcie może również obejmować ocenę testów i wsparcie techniczne dla działań związanych z egzekwowaniem przepisów. W tym celu grupa zadaniowa powinna również zatrudniać niezależnych ekspertów w zakresie technologii, którzy zapewnią wsparcie specjalistyczne, ponieważ większość przedstawicieli organów MSA jest raczej ekspertami rynkowymi niż ekspertami w zakresie technologii.
- Grupa powinna określić w jaki sposób najlepiej wykorzystać system informacji i komunikacji, wykorzystując opisaną powyżej „Sieć”, do gromadzenia i przechowywania informacji na temat egzekwowania przepisów rozporządzenia Komisji (UE) nr 327/2011. W szczególności dotyczy to działań weryfikacyjnych dla dużych wentylatorów przywożonych lub wyprodukowanych w celu ich dalszego tranzytu do państwa członkowskiego innego niż miejsce importu na obszar UE. Organy MSA państwa przyjmującego produkt, powinny następnie zdecydować, czy potrzebne są działania związane z nadzorem rynku.
- Zapewnienie tego, że wszelkie wymieniane informacje podlegają najściślejszym gwarancjom poufności oraz tajemnicy zawodowej i handlowej.
- Przeprowadzenie szeregu kontroli dokumentów i testów weryfikacyjnych w całej Europie. Może to być kontrola dokumentów około 20 producentów rocznie; oraz testowanie i weryfikacja około 10–20 wentylatorów (10–50 kW), aby wykazać, że nadzór rynku faktycznie jest realizowany. Te działania w zakresie nadzoru rynkowego stworzą niezbędny popyt na istnienie sieci uznanych / akredytowanych laboratoriów. Wszystkie takie laboratoria powinny spełniać jasno określone kryteria (akredytacja, niezależność). Zapewni to spójność i niezawodność procedur testowania w całej Europie oraz ułatwi wykorzystanie wyników obowiązujących w jednym kraju do wymogów obowiązujących w innym kraju.

Partnerzy INTAS uważają, że taka dedykowana grupa zadaniowa oraz z inne kluczowe postanowienia zawarte w propozycji COM (2017) 795 (głównie mianowanie „osoby odpowiedzialnej za informacje dotyczące zgodności w ramach Unii” oraz poprawa zasady wzajemności), uznanie niezgodnego produktu stanowiłyby dobry punkt wyjścia do poprawy skuteczności nadzoru rynku nad produktami ogólnie, a szczególnie nadzoru nad rynkiem wentylatorów w Europie.

1.2.2 Wprowadzić definicję „dużych wentylatorów” do rozporządzenia Komisji (EU) Nr 327/2011

UZASADNIENIE

Rozporządzenie (UE) nr 327/2011 nie wprowadza rozróżnienia między małym, średnim, dużymi wentylatorami. W celu uwzględnienia niektórych cech dużych wentylatorów i poprawy skuteczności nadzoru rynkowego w tym zakresie, konieczne byłoby określenie takiej definicji.

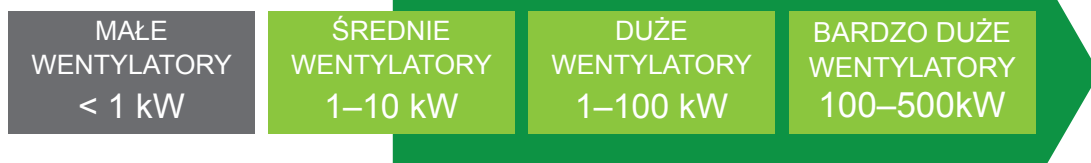
⁷ Zgodnie z wnioskiem COM (2017) 795 „jedno biuro łącznikowe państwa członkowskiego odpowiada za koordynację egzekwowania i za nadzór rynku przez organy nadzoru rynku wyznaczone przez to państwo członkowskie

INTAS sugeruje włączenie do „Artykułu 2 punktu: Definicje” Rozporządzenia (UE) nr 327/2011, definicje dla „małych wentylatorów”, „średnich wentylatorów”, „dużych wentylatorów” i „bardzo dużych wentylatorów”, lub alternatywnej terminologii, jeśli będzie bardziej odpowiednia. Definicje te mogą bazować na wielkości wentylatorów, ich mocy lub kombinacji tych dwóch czynników. W ramach projektu INTAS, wykorzystywano w nim moc, jako kryterium definiujące:

- Małe wentylatory: <1 kW
- Średnie wentylatory: 1–10 kW
- Duże wentylatory: 10–100 kW
- Bardzo duże wentylatory: 100–500 kW

INTAS

1.2.3 Wprowadzić obowiązek powiadamiania organów MSA

W celu prowadzenia skutecznego nadzoru rynku w ramach swojej jurysdykcji, MSA muszą mieć możliwość uzyskania wiedzy na temat produktów, które mają być wprowadzane do obrotu lub oddawane do użytku. Duże produkty przemysłowe, takie jak wentylatory, są w większości sprzedawane bezpośrednio między firmami (B2B), co czyni je w dużym stopniu „niewidocznymi” dla MSA. Potrzebne jest rozwiązanie, które zapewni to, że organy nadzoru rynku są informowane o fakcie, wprowadzania do obrotu lub oddawania do użytku takich produktów.

Im szybciej organ MSA dowie się o wprowadzaniu na rynek / oddawaniu do użytku dużego wentylatora, tym łatwiej można będzie zastosować ewentualną procedurę weryfikacji / kontroli nadzoru rynku, co pozwoli uniknąć opóźnień i dodatkowych kosztów ze strony podmiotów gospodarczych dokonujących transakcji. Logika INTAS polega na tym, aby zapewnić wykonalne i w jak najmniejszym stopniu kłopotliwe procedury weryfikacyjne (np. testy w obecności świadków w formie testu akceptacji fabrycznej (FAT), o ile to możliwe – weryfikacje w siedzibie producenta, wraz z kontrolą dokumentów⁸). Pomoże to uniknąć testowania w miejscu zainstalowania u użytkownika, jeśli wentylator już działa, gdyż badania w miejscu zainstalowania powodują zakłócenia, opóźnienia i dodatkowe koszty.

Terminowe powiadomienie odpowiednich MSA pomogłoby osiągnąć zamierzone efekty.

Jako pierwszy etap wsparcia MSA w lepszym zrozumieniu rynku wentylatorów, INTAS popiera wniosek Komisji COM (2017) 795, zgodnie z którym produkt może zostać udostępniony na rynku tylko wtedy, gdy „podmiot odpowiedzialny za informacje dotyczące zgodności” ma siedzibę na obszarze Unii i może być bezpośrednim partnerem dla organów nadzoru rynku. Taki podmiot może być producentem, importerem lub innym podmiotem gospodarczym upoważnionym przez producenta. Zadaniem podmiotu odpowiedzialnego za informacje dotyczące zgodności będzie zasadniczo dostarczanie informacji o produkcie organom nadzoru rynku i współpraca z władzami.

Oprócz tego ogólnego wymogu partnerzy INTAS uważają, że potrzebne byłoby dodatkowe, obowiązkowe powiadamianie poszczególnych odbiorców o fakcie, że MSA mają pełną wiedzę

⁸ Fabryczne testy akceptacyjne (FAT) nie są zbyt powszechne w branży wentylatorów przemysłowych – przynajmniej nie dla wentylatorów objętych rozporządzeniem (UE) nr 327. Jednak dla tych producentów, którzy regularnie prowadzą badania FAT, istnieje opcja, że MSA może wziąć udział w teście w obecności świadków, gdzie sprawność wentylatora jest prezentowana w obecności klienta tuż przed / po FAT. W tym przypadku MSA i producent wentylatora powinni uzgodnić warunki testu, które mogłyby być oparte na praktyce handlowej, np. w odniesieniu do EN ISO 13348, ale zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 327.

o produktach, które będą wprowadzane na rynek lub oddawane do użytku oraz że są w stanie skutecznie przeprowadzić procedurę weryfikacji produktów, w przypadku których tradycyjne procedury weryfikacyjne są niemożliwe lub nietypowe.

Wniosek o „obowiązkowe powiadomienie MSA” można zatem włączyć do rozporządzenia (UE) nr 327/2011, w „Artykule 3: Wymogi dotyczące ekoprojektu”. Nowy przepis określałby, że dla wentylatorów, dla których „tradycyjne procedury weryfikacyjne” są niemożliwe lub niezwykle trudne i / lub kosztowne, wówczas „osoba odpowiedzialna za udzielanie informacji dotyczących zgodności z przepisami Unii” informuje o spodziewanej sprzedaży wentylatora organy MSA w kraju docelowym w sensie eksploatacji urządzenia, lub MSA kraju, w którym produkt zostanie wprowadzony do obrotu, jeżeli miejsce oddania do eksploatacji nie jest znane. Powiadomienie to powinno zawierać wszystkie dokumenty niezbędne do sprawdzenia zgodności z wymogami dotyczącymi ekoprojektu, wykorzystując w jak największym stopniu „system komunikacji i informacji między państwami członkowskimi i Komisją” zaproponowany przez Komisję na podstawie wniosku COM (2017). 795, które partnerzy INTAS wyobrażają sobie jako ulepszoną wersję istniejącej bazy danych ICSMS⁹ i / lub EPREL¹⁰. Powiadomienie pozostanie w chronionym obszarze bazy danych i nie będzie zawierać żadnych informacji wrażliwych z handlowego punktu widzenia. Wreszcie, powiadomienie powinno nastąpić „tak wcześnie jak to możliwe, a w każdym przypadku nie później niż sześć tygodni przed oceną zgodności”.¹¹

Zachęcanie „osoby odpowiedzialnej za informacje dotyczące zgodności” do powiadamiania MSA w możliwie najkrótszym terminie o planowanym wprowadzeniu do obrotu / oddaniu do użytku wentylatora, zapewni zminimalizowanie ewentualnych opóźnień i zakłóceń w przypadku przeprowadzenia procedur weryfikacyjnych.

Jak najwcześniejsze powiadomienie MSA leży w interesie producenta. Istotnie, gdyby organ MSA miał przeprowadzać procedury weryfikacyjne dopiero po wprowadzeniu produktu na rynek, to byłoby to bardzo kosztowne dla klienta z powodu niewykonanych operacji lub zaistniałych opóźnień. Producenci nie będą chcieli narażać reputacji swoich klientów w wyniku braku współpracy z MSA.

Producenci z UE vs producenci spoza UE

Przepisy „COM (2017) 795” dotyczące wzajemnej pomocy umożliwiają MSA z kraju UE składanie wniosków o informacje również w organach MSA w innym kraju UE, ale nie poza UE. Przewiduje się również system kontroli eksportu przeprowadzanej na produktach przez stronę trzecią, zanim produkt zostanie dostarczony na obszar Unii. Takie kontrole przed eksportem będą jednak zależę od woli Komisji Europejskiej i państwa – strony trzeciej – zawarcia odpowiednich umów.

Innymi słowy, wydaje się prawdopodobne, że standardowe podejście do prowadzenia działań kontrolnych, a nawet nowe obowiązkowe zgłoszenie zaproponowane w powyższych paragrafach, może nie dotyczyć dużych wentylatorów z importu.. Podejście MSA do nadzoru rynku dużych wentylatorów powinno zatem zostać uzupełnione o możliwość żądania informacji od organów celnych i innych interesariuszy krajowych. Patrz sekcja 1.2.4. poniżej.

1.2.4 Bliższa współpraca z interesariuszami krajowymi

UZASADNIENIE

Aby uzupełnić obraz rynku pozyskiwany przez europejską grupę zadaniową ds. wentylatorów (sekcja 1.2.1) oraz wyegzekwować obowiązkowe zgłaszanie takich urządzeń przez producentów (sekcja 1.2.3), organy nadzoru rynku powinny zawrzeć umowy o współpracy z podmiotami rynku

⁹ ICSMS to „wspierany przez Internet system informacji i komunikacji dla europejskiego nadzoru rynku <https://webgate.ec.europa.eu/icsms/>

¹⁰ EU Product Database for Energy Labelling

¹¹ Alternatywne, etapowe powiadomienie omówione w ramach INTAS może wyglądać następująco:

1. Producent / importer musi powiadomić firmę, jeśli wprowadzi na rynek wentylatory zgodnie z Reg. Nr 327/2011
2. „W momencie powiadomienia” wentylatorów po raz pierwszy wprowadzonych na rynek
3. „Powiadomienie z wyprzedzeniem” - opcja, której MSA mogą wymagać / żądać w ograniczonym zakresie w przypadku, gdy chcą skorzystać z opcji „weryfikacji u producenta”

krajowego, do których należałoby użytkownicy końcowi wentylatorów i służby celne. Współpraca z tymi podmiotami pozwoli zidentyfikować produkty, które w innym przypadku byłyby „niewidoczne” dla organów nadzoru rynku, np. produkty sprzedawane przez producentów, którzy nie zostali poinformowani o obowiązku powiadamiania o produkcie.

Ocena rozporządzenia (WE) nr 765/2008 wykazuje, że kontrola graniczna produktów przywożonych jest niewystarczająca i że kontrole zgodności muszą być egzekwowane w bardziej jednolity sposób. Jednakże, pomimo tendencji do większej integracji europejskiej i wymiany informacji w ramach nadzoru nad rynkiem na drodze informatycznej, działalność ta będzie nadal podlegać kompetencjom państw członkowskich. Oznacza to, że lepszą kontrolę graniczną i kontrolę zgodności można osiągnąć jedynie poprzez systematyczne współdziałanie między głównymi organami nadzoru MSA a organami odpowiedzialnymi za sprawdzanie produktów na zewnętrznych granicach UE (tj. przez służby celne). Efektem współpracy MSA z urzędami celnymi we wszystkich krajach europejskich jest zatem zapewnienie równego traktowania i unikanie tworzenia „słabych punktów” wzdłuż granic Unii.

Ponadto nawiązanie współpracy z podmiotami działającymi na rynku krajowym umożliwi MSA wymianę informacji i uświadomienie zainteresowanym podmiotom wymogów dotyczących ekoprojektu. Konsultacje INTAS z interesariuszami krajowymi pokazały w istocie, że brak jest podstawowych informacji na temat ekoprojektowania, co stanowi kluczowy problem w zakresie egzekwowania przepisów¹².

WYJAŚNIENIE

Rozporządzenie (WE) nr 765/2008 przewiduje obowiązek współpracy między funkcjonariuszami celnymi a urzędnikami nadzoru rynku. Obowiązki w zakresie współpracy są również zawarte w art. 13 Wspólnotowego kodeksu celnego¹³, który stanowi, że kontrole przeprowadzane z organami celnymi i innymi organami są podejmowane w ścisłej wzajemnej współpracy. Ponadto zasady współpracy między Państwami Członkowskimi a Komisją ustanowione w art. 24 rozporządzenia są rozszerzone na organy odpowiedzialne za kontrole zewnętrzne, w stosownych przypadkach (art. 27 ust. 5). Powinno to być wystarczającą podstawą prawną dla MSA i organów celnych do wymiany niezbędnych informacji w celu identyfikacji dużych wentylatorów wchodzących na obszar objęty ich kontrolą. W szczególności powinno się umożliwić organom MSA współpracę z organami celnymi w celu opracowania metody identyfikacji dużych wentylatorów (> 10kW), poczynsz od dostępnych informacji o frachtach (np. Wentylatory kodów TARIC, wagi i silniki elektryczne TARIC).

Oprócz współpracy pomiędzy MSA i organami celnymi, art. 3 wniosku COM (2017) 795 zachęca do zawierania umów o partnerstwie w zakresie zgodności z podmiotami gospodarczymi, a także do „porozumienia z zainteresowanymi stronami”:

„Organ nadzoru rynku może zawrzeć porozumienie o partnerstwie z podmiotem gospodarczym mającym siedzibę na jego terytorium, na podstawie którego organ ten udziela porad i wskazówek w odniesieniu do unijnego prawodawstwa harmonizacyjnego mającego zastosowanie do produktów, dla jakich dany operator jest właściwy. „

i

„MSA powinny móc korzystać z istniejącej współpracy z zainteresowanymi stronami i być zobowiązane do zawierania protokołów ustaleń z zainteresowanymi stronami w celu promowania zgodności lub identyfikacji niezgodności w odniesieniu do kategorii produktów na danym obszarze geograficznym . „

INTAS popiera te propozycje, ponieważ jego zastosowanie na rynku wentylatorów pozwoli MSA zarówno podnieść świadomość i zrozumienie wymagań dyrektywy Ecodesign, jak i umożliwić lepszy wgląd w rynek, a w konsekwencji lepszy nadzór rynkiem wentylatorów.

¹² Działania INTAS dot. wentylatorów „zaprojektowanych na zamówienie” pokazują, że:

- Tabliczka znamionowa niekoniecznie zawiera wymagane dane ED / ErP, ale zawsze zawiera znak CE;
- Deklaracje zgodności zazwyczaj występują w przypadku wentylatorów w odniesieniu do dyrektywy maszynowej, ale zazwyczaj nie mają odniesienia ED / ErP
- Podstawowe dane ErP (zgodnie z wymaganiami na tabliczce znamionowej) zazwyczaj nie są zawarte w arkuszu danych dla klienta, chyba że klient ich zażąda. Oprogramowanie służące do wyboru / projektowania produktu może zawierać pole wyboru, które zawiera dane ED / ErP w arkuszu danych, jeśli jest to wymagane.

¹³ ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny

Mówiąc bardziej konkretnie, MSA mogłyby, w ramach opisanych powyżej porozumień partnerskich, współpracować z użytkownikami końcowymi, aby pomóc im uwzględnić w dokumentach przetargowych niezbędne testy i specyfikacje, które będą zgodne z wymogami dotyczącymi ekoprojektu. Wszystkim producentom, w tym również spoza UE, przypomina się o obowiązku przestrzegania zasad dotyczących ekoprojektu, jeśli chcą sprzedawać swoje produkty w UE. Zapewniłoby to dodatkową gwarancję ochrony firm UE przed nieuczciwą konkurencją.

1.2.5 Umożliwić organom MSA prowadzenie nadzoru rynku w siedzibach producentów i umożliwić prowadzenie testów w obecności świadków (FAT)

UZASADNIENIE

Przeprowadzenie procedur weryfikacyjnych u producentów, w szczególności testowanie w obecności świadków, w trybie FAT, uważa się za najmniej uciążliwą opcję zarówno dla producentów, jak i dla użytkowników końcowych. Organy nadzoru rynku powinny posiadać wyraźne uprawnienia do podejmowania takich procedur weryfikacji.

WYJAŚNIENIE

Jako pierwszy etap, INTAS popiera punkt 23 preambuły wniosku COM (2017) 795, który brzmi:

„Organy nadzoru rynku powinny mieć możliwość przeprowadzania niezbędnych kontroli na miejscu i powinny mieć prawo do wstępu do jakichkolwiek pomieszczeń, gruntów lub środków transportu, które przedsiębiorca wykorzystuje do celów związanych z jego działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub zawodową.”

Ponadto partnerzy projektu INTAS sugerują, że „załącznik III: Procedury weryfikacji” rozporządzenia 327/2011 należy zmienić, wprowadzając następujący tekst:

„Biorąc pod uwagę ograniczenia wagi i wielkości w transporcie średnich, dużych i bardzo dużych wentylatorów, władze państw członkowskich mogą podjąć decyzję o prowadzeniu procedury weryfikacji w siedzibach producentów, zanim produkty zostaną oddane do użytku w miejscu przeznaczenia.”

W załączniku III należy również zapewnić, aby procedury weryfikacji na miejscu w pomieszczeniach użytkownika końcowego były wykonalne. Chociaż INTAS w pełni uznaje, że jest to najmniej pożądana opcja dla wszystkich podmiotów gospodarczych, nadal musi być ona prawnie możliwa, jako opcja ostateczna zniechęcająca do podejmowania nieetycznych działań przez nazbyt ofensywnych producentów.

Ponadto, pomimo że praktyki FAT nie są powszechnie stosowane w odniesieniu do wentylatorów, załącznik III powinien zawierać klauzulę, aby urzędnicy MSA mogli pracować w charakterze świadków podczas procedur FAT

„Jeżeli planowane są fabryczne testy odbiorcze (FAT), podczas których sprawdza się minimalne wymagania określone w załączniku I do niniejszego rozporządzenia, właściwe organy mogą zdecydować o zastosowaniu kontrolowanych badań podczas tych FAT w celu oceny zgodności wentylatora, który jest przedmiotem weryfikacji lub posiadania niezależnej jednostki kontrolnej zdolnej przeprowadzić taką ocenę w ich imieniu. Organy mogą zażądać od producenta ujawnienia informacji na temat wszelkich planowanych prób FAT istotnych dla badań potwierdzonych.”

W „Artykule 2: Definicje” z 327/2011 należy również dodać następujące definicje:

„Świadectwa testowe, oznaczają przeprowadzenie testu weryfikacji produktu poprzez zbadanie całego produktu i dokumentacji testowej oraz aktywne obserwowanie fizycznego testowania produktu objętego weryfikacją przez inny podmiot, w celu niezależnego opracowania wniosków dotyczących ważności parametrów po przetestowaniu produktu.

Może to obejmować wnioski dotyczące zgodności metod badań i obliczeń stosowanych z odpowiednimi normami i przepisami;”

i:

“„Test akceptacji fabrycznej” oznacza test na zamówionym produkcie, w którym klient wykorzystuje znane testy w celu sprawdzenia pełnej zgodności produktu z wymogami umownymi wg producentów, zanim urządzenia zostaną zaakceptowane lub oddane do użytku w miejscu docelowym;”

i:

“„Izba certyfikacyjna” oznacza rządową lub pozarządową organizację zewnętrzną niezależną od producenta, posiadającą niezbędne kompetencje i obowiązek przeprowadzania weryfikacji produktu zgodnie z niniejszym rozporządzeniem;”

1.2.6 Zezwolenie i wyjaśnienie alternatywy dla pełnowymiarowego testu przy pełnym obciążeniu jako opcji weryfikującej

UZASADNIENIE

Pełnowymiarowe testowanie wentylatorów przy pełnym obciążeniu nie zawsze jest możliwe z powodu braku odpowiednich możliwości testowania, w szczególności dla największych wentylatorów. Producenci stosują szereg alternatywnych technik oceny sprawności swoich produktów bez konieczności realizacji testów pełnozakresowych i / lub dla pełnych obciążeń: testowanie w skali, częściowe lub przy zredukowanej prędkości, obliczeniowa mechanika płynów, obliczenia sprawności i inne „Obliczenia i ekstrapolacje”.

Testy są zwykle przeprowadzane na etapie projektowania i badań np. nowego modelu koła wirnikowego lub wentylatora i często tylko na stosunkowo małych wentylatorach. Wyniki testów mniejszych wentylatorów są wykorzystywane do udokumentowania podstawowego projektu, który jest następnie skalowany w celu ustalenia parametrów dla docelowej serii wentylatorów. W wielu przypadkach brak jest danych testowych dla większych wentylatorów. Nawet jeśli wyniki testu są dostępne dla mniejszego wentylatora, to wyniki testu mogą nie być takie dokładne, jak w przypadku ostatecznego projektu wentylatora, ponieważ testy zostały przeprowadzone w fazie badawczo-rozwojowej, a obliczeniowa dynamika płynów mogła zostać wykorzystana do precyzyjnego dopasowania projektu lub dokonano zmian w procesie przygotowania projektu do produkcji.

Organy nadzoru rynku powinny wiedzieć, jakie techniki, obliczenia i ekstrapolacje zostały zastosowane. Powinny także mieć możliwość skorzystania z tych samych technik, w szczególności gdy pełne badanie przy pełnym obciążeniu jest niemożliwe lub zbyt trudne / kosztowne. Organy nadzoru rynku powinny mieć możliwość oceny całej serii produktów, jeżeli opierają się na tym samym zbiorze wyników testów i ekstrapolacji i / lub obliczeń w celu przeskalowania.

WYJAŚNIENIE

W związku z tym rozporządzenie w sprawie ekoprojektu powinno zostać zmienione, aby umożliwić pomiary przy obciążeniu częściowym i potem modelowanie w skali, a także obejmować obliczeniową dynamikę płynów i inne „obliczenia i ekstrapolacje” jako prawnie dopuszczalne opcje weryfikacji zgodności dla bardzo dużych wentylatorów. INTAS sugeruje następujące zmiany regulacyjne:

- Artykuł 4 rozporządzenia (UE) nr 327/2011 powinien zawierać wymóg dostarczenia w dokumentacji technicznej szczegółów przeprowadzonych wyliczeń i ekstrapolacji:

“Jeżeli informacje zawarte w dokumentach technicznych dotyczących modelu wentylatora zostały uzyskane w rezultacie obliczeń na podstawie projektu lub ekstrapolacji danych dla innych wentylatorów, lub w obu tych sytuacjach, dokumentacja techniczna zawiera następujące informacje:

- (a) szczegóły takich obliczeń i /lub ekstrapolacji, w tym odniesienia do norm lub innych dokumentów, na których są oparte.
- (b) szczegóły testów przeprowadzonych przez producentów w celu sprawdzenia prawidłowości obliczeń i zastosowane ekstrapolacje;
- (c) wykaz innych modeli wentylatorów, w przypadku których informacje zawarte w dokumentacji technicznej uzyskano na tej samej podstawie;
- (d) listę równoważnych modeli wentylatorów.
- (e) szczegóły dotyczące certyfikacji osoby / organu, który wykonał obliczenia i / lub ekstrapolacje “

- ‘Załącznik III: Procedura weryfikacji do celów nadzoru rynku „rozporządzenia 327/2011 powinna również obejmować procedury dla MSA, aby można było zdecydować, którą opcję badania zastosować, rodzaj” hierarchii „opcji testowania.

1.2.7 Poprawa standardów wentylatorów dla Ecodesign

UZASADNIENIE

Nie istnieją jeszcze zharmonizowane normy UE dotyczące pomiaru efektywności energetycznej wentylatorów i brakuje metod przejściowych określonych przez Komisję Europejską. Istnieją jednak powszechnie akceptowane normy testowe:

- **EN ISO 5801:2017 Wentylatory – Badanie właściwości użytkowych z zastosowaniem sta-nowisk znormalizowanych**
- **EN ISO 5802:2009 Wentylatory przemysłowe – Badania charakterystyk działania w miejscu zainstalowania**

Dodatkowo w oparciu o dokument M / 500 od 2012 r. Komisji Europejskiej CENELEC i ETSI, należy opracować zharmonizowaną normę obejmującą podstawowe wymagania związane z dyrektywą w sprawie ekoprojektu 2009/125 / WE i środkiem wykonawczym dla wentylatorów. Projekt takiego unormowania jest obecnie opracowywany w wersji roboczej (ostateczne głosowanie oczekiwane jest na początek 2019 r.) przez CEN / TC 156.

- **Wentylatory EN 17166 – Procedury i metody określania efektywności energetycznej dla zakresu wejściowej mocy elektrycznej od 125 W do 500 kW**

Norma ta odnosi się do norm testowych EN ISO 5801 i EN ISO 5802. W przypadku badania / skalowania w skali standardem, o którym mowa, jest:

- **ISO 13348: 2007 Wentylatory przemysłowe – Tolerancje, metody konwersji i prezentacja danych technicznych**

Ogólnie, istnieje potrzeba poprawy spójności między opracowywaniem środków ekoprojektu a agendą normalizacyjną, w celu zapewnienia dostępności jednoznacznych i odpowiednich metod pomiaru i oceny.

WYJAŚNIENIE

Komisja powinna w trybie pilnym przyjąć przejściową metodę wspierania rozporządzenia Komisji (UE) nr 327/2011 w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla wentylatorów napędzanych silnikami o elektrycznej mocy pobieranej od 125 W do 500 kW (na podstawie prEN 17166 w stosownych przypadkach), i ostatecznie ujednoliconą normę obejmującą metody badań dla wszystkich możliwych opcji testowania opisanych w poprzednich częściach (testy w obecności świadków, testowanie w miejscu zainstalowania, testowanie w skali, częściowe obciążenie i inne obliczenia i ekstrapolacje itp.).

Tolerancje weryfikacji dla każdej z opcji testowania powinny zostać określone w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 327/2011.

1.2.8 Wstawianie klauzul w celu zapobiegania omijaniu wymogów

UZASADNIENIE

Wreszcie, należy unikać obchodzenia przepisów dotyczących ekoprojektu, ponieważ skutkuje to nierównością warunków rynkowych i utratą potencjału oszczędności energii, a także ma społecznie negatywne skutki ekonomiczne.

Odpowiednie przepisy dotyczące obchodzenia i naruszenia przepisów dotyczących urządzeń, zawarte w zmienionym rozporządzeniu w sprawie etykietowania energetycznego (UE) 2017/1369¹⁴, wywołały debaty i doprowadziły do inicjatyw mających na celu zaradzenie temu problemowi. Przejście od przepisów rozporządzenia horyzontalnego do ich wdrożenia w przepisach i normach dotyczących konkretnego produktu wymaga jednak systematycznego rozważenia.

Po ostatnich zmianach w ramach przeglądu środków ekoprojektu dla innych produktów (np. lodówek, pralek, zmywarek itp.), przyszłe przepisy dotyczące produktów przemysłowych również powinny zawierać zapis dotyczący obchodzenia przepisów i wymagań.

WYJAŚNIENIE

Nowy artykuł powinien zostać włączony do rozporządzenia Komisji (UE) nr 327/2011, które odzwierciedla zawarte w innych rozporządzeniach w sprawie ekoprojektu:

„Artykuł X Obchodzenie przepisów

Producent lub importer nie może wprowadzać do obrotu produktów zaprojektowanych w taki sposób, że wydajność modelu jest automatycznie zmieniana w warunkach testowych w celu osiągnięcia bardziej korzystnego wyniku dla jakiegokolwiek parametru zadeklarowanego przez producenta w dokumentacji technicznej, lub pomijać dane zawarte w którejkolwiek dokumentacji dostarczonej z produktem.”

¹⁴ ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiające ramy etykietowania energetycznego i uchylające dyrektywę 2010/30/UE, (Tekst mający znaczenie dla EOG)

2. Główne ustalenia w obszarze transformatorów mocy

2.1 Procedury weryfikacji: najlepsze praktyki i doświadczenia

Analiza INTAS wykazała, że standardowe podejście do weryfikacji zgodności ekoprojektu dla celów nadzoru rynku w oparciu o wybór produktu do niezależnych badań laboratoryjnych nie sprawdza się wystarczająco dobrze w odniesieniu do dużych transformatorów mocy (LPT), ponieważ:

- LPT to produkty wykonywane na indywidualne zamówienie, zamawiane w ramach bezpośrednich komercyjnych umów B2B, a zatem nie są produkowane seryjnie, nie są zwykle dostępne w siedzibach producentów celem wykonywania badań próbkowych i nie są ogłaszane – co oznacza, że organa MSA nie mogą stosować zwykłych metod badania rynku w celu ustalenia, czy produkt jest wprowadzany do obrotu, czy nie.
- Nawet jeśli ustalono, że produkt jest wprowadzany do obrotu, przeprowadzenie niezależnych badań laboratoryjnych po opuszczeniu zakładu w fabryce jest bardzo kosztowne i może być uciążliwe (pod względem utraty wartości operacyjnej) dla firmy, która nabyła produkt.
- Występują trudności dla organów MSA w pozyskaniu informacji o złożeniu zamówienia, a co za tym idzie, utrudnienie złożenia wniosku o wykonanie testu w obecności świadka.
- Organa MSA muszą uzyskać fachową pomoc techniczną, w celu przeprowadzenia weryfikacji zgodności.

- Istnieją możliwości manipulowania wynikami testów.
- Istnieją możliwości ograniczania skutków prawnych w przypadku, gdy MSA odrzuci produkt w wyniku testu w obecności świadka.

Przewiduje się również podejścia alternatywne, w tym niezależne badania laboratoryjne przed uruchomieniem (tj. oddaniem do użytku w miejscu zainstalowania), badania w miejscu zainstalowania i weryfikacja zgodności systemów zarządzania środowiskowego, ale okazuje się, że są one nieopłacalne lub zbyt niedopracowane, aby mogły być obecnie stosowane.

Ogólnie stwierdzono, że kluczowe obszary wymagają poprawy, aby umożliwić skuteczną weryfikację zgodności dla omawianych produktów, lub istnieje ryzyko, że organy MSA mogą poczuć się zobowiązane do oceny zgodności w sposób, który przyniesie wyniki wiarygodne i prawidłowe, spójne, jednak ewentualna droga prawna w takiej sytuacji pociąga za sobą znaczne koszty na każdym etapie łańcucha transakcji.

- Kluczową podstawową potrzebą, która wymaga zdecydowanych działań, jest zapewnienie wprowadzenia mechanizmów maksymalizujących prawdopodobieństwo, że MSA zostanie poinformowane, że transformator zostanie wprowadzony na rynek i oddany do użytku. W tym celu usilnie zachęca się MSA, w odniesieniu do ekoprojektowania, aby nawiązywały relacje z następującymi podmiotami:
- Wszyscy producenci transformatorów dużej mocy
- Wszystkie przedsiębiorstwa, które prawdopodobnie nabywają duże i średnie transformatory energetyczne, w szczególności zakłady elektroenergetyczne i duże przedsiębiorstwa przemysłowe
- Jednostki oceniające zgodność, organa odpowiedzialne za certyfikację bezpieczeństwa elektrycznego transformatora i udzielenie zezwolenia na użytkowanie.

Zamawiający powinni zawrzeć umowę stanowiącą, że poinformują właściwe organy MSA po złożeniu zamówienia na transformator elektroenergetyczny i udostępnią główne dane dotyczące rodzaju produktu, dostawcy, w tym dane kontaktowe, spodziewane daty zakończenia, odbioru fabrycznego, testu i dostawy.

W przypadku organów BHP powinny one zawrzeć umowę, że będą systematycznie informować MSA, gdy otrzymają wniosek o przeprowadzenie oceny bezpieczeństwa nowego transformatora mocy i podzielią się głównymi szczegółami dotyczącymi rodzaju produktu i jego charakterystyki po zainstalowaniu produktu, w tym lokalizację, w której zostanie on oddany do użytku, oraz dane kontaktowe, dostawcę, spodziewane terminy testów bezpieczeństwa i wdrożenie do użytku.

Ponadto zaleca się również, aby organy MSA zawarły umowy z głównymi portami, terminalami kolejowymi, organami celnymi – w celu kontroli importu produktów na rynek unijny. Należy również zawrzeć porozumienie z władzami odpowiedzialnymi za udzielanie zgody na przewożenie dużych ładunków z wykorzystaniem transportu drogowego, aby zapewnić, że organy MSA zostaną powiadomione o każdorazowej dużej lub średniej przesyłce z transformatorem mocy.

W ten sposób organy MSA mogą zapełnić lukę informacyjną, która obecnie utrudnia im prowadzenie nadzoru rynku i weryfikację zgodności dla tych produktów. Jeżeli organy MSA zostaną wcześniej poinformowane, o składaniu zamówienia na transformator elektroenergetyczny, to będą miały możliwość ubiegania się o przeprowadzenie weryfikacji zgodności za pośrednictwem testów FAT w miejscu produkcji (zakładając, że chodzi o to samo Państwo Członkowskie, jak dla miejsca instalacji). W przeciwnym razie procedura weryfikacji zgodności musiałaby nastąpić gdy produkt jest w transzycie lub gdy już jest gotowy do wprowadzenia do eksploatacji. Niepoinformowanie organów MSA o możliwości prowadzenia testów skutkowałoby ryzykiem poniesienia znacznych kosztów z powodu przestojów po stronie podmiotu zamawiającego produkt. Należy pamiętać, że zawsze istnieje możliwość testowania w fazie dostawy, niezależnie od tego, czy urządzenie jest produkowane na terenie EOG, czy też nie, a zatem można znaleźć rozwiązanie dla każdej potencjalnej sytuacji, jaka mogłaby wynikać z lokalizacji siedziby dostawcy.

Testy akceptacji fabrycznej w obecności świadków pozwalają uchwycić najważniejsze niedociągnięcia i jest to opcja najbardziej przystępna cenowo oraz najmniej uciążliwa i kosztowna

z punktu widzenia dostawców, jednak nadal wymaga ona uzupełnień. Najważniejsze z nich obejmują:

- Właściwe udokumentowanie sposobów ewentualnych oszustw podczas realizacji FAT, oraz opracowanie strategii zapobiegania i wykrywania.
- Zapewnienie niezależnej, kompetentnej społeczności inspektorów laboratoryjnych do zatrudnienia w MSA.
- Ustalenie minimalnych kryteriów kwalifikacyjnych dla obiektów testowych dostawcy i procedur testowych.

Może być również konieczne zbadanie możliwości dopuszczenia zewnętrznego sprzętu pomiarowego do laboratorium producenta.

Sekcja 2.2 poniżej zawiera dodatkowe informacje o tym, jak poprawić obowiązujące przepisy i standardy, aby uwzględnić te ustalenia.

2.2 Zalecenia polityczne

W trakcie projektu INTAS określono zestaw dostępnych metod oceny przez organy MSA, producentów transformatorów, użytkowników końcowych. Obejmuje on narzędzia pomiarowe i zadania dla ekspertów z niezależnych laboratoriów, kontrola dokumentacji według tabliczek znamionowych i dokumentacji technicznej; testowanie transformatorów w niezależnym laboratorium; testowanie transformatorów w siedzibie producenta lub na miejscu u klienta końcowego, przy wsparciu personelu i sprzętu z niezależnych laboratoriów; badanie w obecności świadków na terenie producenta w połączeniu z oceną akceptacji fabrycznej (FAT), przy użyciu urządzenia testowego i wyposażenia producenta¹⁵.

Poniższe propozycje mają zapewnić klarowne ramy prawne i równe szanse wszystkim zaangażowanym stronom. Należy udostępnić organom MSA pełen zestaw opcji procedur weryfikacyjnych, z których mogą korzystać, w zależności od konkretnych okoliczności. Ponieważ projekt INTAS pracuje na rzecz organów MSA, to licząc na pełen zakres możliwych opcji weryfikacji, uznaje się, że niektóre z nich są znacznie bardziej niekorzystne / wymagające / kosztowne niż inne i dlatego powinny być stosowane tylko w ostateczności, jakkolwiek w przypadku transformatorów wszystkie opcje zostały ogólnie zweryfikowane pod kątem ich zastosowania, niezawodności i kosztów.

Skuteczne, w zależności od wielkości produktu, okazało się świadectwo fabrycznych testów akceptacyjnych (FAT), które jest najtańszym i najmniej uciążliwym rozwiązaniem z punktu widzenia dostawców. Poniższe zalecenia mają na celu uczynienie najmniej niekorzystnych opcji bardziej godnymi uwagi z punktu widzenia MSA, przy jednoczesnym zachowaniu mniej wygodnych opcji (np. testowanie w miejscu zainstalowania) do zastosowania w razie konieczności.

2.2.1 Stworzenie specjalnej grupy zadaniowej ds. nadzoru rynku europejskiego dla transformatorów

UZASADNIENIE

Podczas gdy przedsiębiorstwa często działają zarówno w UE, jak i na całym świecie, organy nadzoru rynku są często niedofinansowane i ograniczane przez granice państw. Aby działania w zakresie skuteczności nadzoru rynku były skuteczne, muszą być jednolite w całej Unii, w przeciwnym razie powstają słabe punkty, które zagrażają interesowi publicznemu i zachęcają do nieuczciwej konkurencji.

¹⁵ Patrz dokument INTAS "4.2. Final Methodology for Market Surveillance of Transformers" na stronie internetowej INTAS www.intas-testing.eu

Według analizy przeprowadzonej przez Komisję Europejską¹⁶, dla regulacji (WE) nr 765/2008 w sprawie nadzoru rynku (MSA)¹⁷ przepisy nie są jeszcze jednolicie stosowane, a istniejące braki regulacji, zwłaszcza w odniesieniu do aktywności transgranicznej, utrudniają jednolite stosowanie działań związanych z nadzorem rynku w całej Europie.

Analiza INTAS potwierdza te wnioski: zgodnie z odpowiedziami ankietowanych interesariuszy, brak świadomości, zdolności, zasobów i wiedzy stanowią kluczowe problemy zagrażające nadzorowi rynku dużych produktów¹⁸ przemysłowych.

Aby zapewnić spójne egzekwowanie i skuteczne rozwiązywanie problemu nieprzestrzegania przepisów w kilku państwach członkowskich, konieczna jest lepsza koordynacja działań w całej Unii. Poprawa współdziałania między organami nadzoru rynku (MSA) poprawi przegląd własnego rynku i zrozumienie przepisów, co z kolei pomoże tym organom w dzieleniu się informacjami i upowszechnianiu tej problematyki wśród krajowych podmiotów rynkowych.

WYJAŚNIENIE

INTAS popiera kluczowe zasady zawarte we wniosku Komisji dotyczącym rozporządzenia w sprawie egzekwowania prawa i zgodności COM (2017) 795, w szczególności utworzenia unijnej sieci zgodności produktów („sieci”), której głównym zadaniem będzie koordynacja egzekwowania prawa w całej Unii, oraz którego finansowanie i sprawozdawczość byłaby również przedmiotem działań na poziomie Unii. Sieć byłaby obsługiwana przez Komisję Europejską i miała na celu koordynację i ułatwianie realizacji wspólnych działań w zakresie egzekwowania prawa przez państwa członkowskie, takich jak wspólne dochodzenia. Ponadto ta struktura wsparcia administracyjnego powinna umożliwiać łączenie zasobów i utrzymywać system komunikacji i informacji między państwami członkowskimi i Komisją, przyczyniając się w ten sposób do wzmocnienia egzekwowania unijnego prawodawstwa harmonizacyjnego dotyczącego produktów i zapobiegania naruszeniom przepisów.

- Wniosek COM (2017) 795 określa również ramy międzynarodowej współpracy z państwami trzecimi lub organizacjami międzynarodowymi w celu zapewnienia egzekwowania unijnego prawodawstwa harmonizacyjnego dotyczącego produktów. Przewiduje on również system kontroli wywozu przed wywozem produktu, realizowany przez kraj trzeci na produktach, zanim zostaną one wywiezione do Unii. Szczegóły zostaną określone w aktach wykonawczych.
- W ogólności, INTAS sugeruje utworzenie specjalnej grupy zadaniowej ds. transformatorów, z dedykowanym budżetem i obowiązkami. Funkcje tego rodzaju grupy zadaniowej:
- Utworzenie jej z krajowych przedstawicieli organów MSA oraz, w stosownych przypadkach, przedstawicieli pojedynczych biur łącznikowych¹⁹ oraz przedstawicieli odpowiednich stowarzyszeń przedsiębiorców i stowarzyszeń konsumenckich. Komisja może również uczestniczyć w posiedzeniach grupy zadaniowej.
- Dysponowanie dedykowanym budżetem. INTAS szacuje, że odpowiednia byłaby kwota 0,5–2 mln EUR rocznie.
- Zapewnienie dedykowanych szkoleń technicznych i prawnych dla organów MSA oraz wsparcie MSA w identyfikowaniu i dostosowywaniu procedur do krajowych przepisów i praktycznych sytuacji krajowych MSA. Wsparcie może również obejmować ocenę testów i wsparcie techniczne dla działań związanych z egzekwowaniem prawa. W tym celu grupa zadaniowa powinna również obejmować niezależnych ekspertów ds. technologii, którzy zapewnią specjalistyczne wsparcie, ponieważ większość przedstawicieli MSA jest raczej ekspertami rynkowymi niż ekspertami w zakresie technologii.
- Jak najskuteczniejszego wykorzystania systemu informatycznego i komunikacyjnego wyżej opisanej „sieci” do gromadzenia i przechowywania informacji o egzekwowaniu przepisów rozporządzenia Komisji (UE) nr 548/2014²⁰. W szczególności należy posiadać informacje o transformatorach

¹⁶ Wniosek: ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY ustanawiające przepisy i procedury w zakresie zgodności z prawodawstwem harmonizacyjnym Unii dotyczącym produktów i jego egzekwowania oraz zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady

¹⁷ ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (WE) NR 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiające wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 339/93 (Tekst mający znaczenie dla EOG)

¹⁸ Patrz dokument INTAS “Deliverable 6.3. National and EU stakeholders views” na stronie internetowej INTAS: www.intas-testing.eu

¹⁹ Zgodne z: Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY ustanawiające przepisy i procedury w zakresie zgodności z prawodawstwem harmonizacyjnym Unii dotyczącym produktów i jego egzekwowania oraz zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE)

²⁰ ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) NR 548/2014 z dnia 21 maja 2014 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do transformatorów elektroenergetycznych małej, średniej i dużej mocy

mocy importowanych lub wyprodukowanych na jednolitym rynku w celu ich tranzytu do państwa członkowskiego innego niż miejsce sprowadzenia na teren UE. Organy MSA kraju przyjmującego powinny następnie zdecydować, czy potrzebne są działania związane z nadzorem rynku.

- Zapewnienie, że wszelkie wymieniane informacje podlegają najsurowszym gwarancjom poufności oraz tajemnicy zawodowej i handlowej.
- Przeprowadzenie szeregu kontroli dokumentów i testów weryfikacyjnych w całej Europie. Może to być kontrola dokumentów około 2–3 producentów rocznie; oraz testowanie i weryfikowanie niektórych transformatorów średniej wielkości w celu wykazania, że faktycznie ma miejsce nadzór rynku. Te działania w zakresie nadzoru rynkowego stworzą niezbędne zapotrzebowanie na istniejącą sieć uznanych / akredytowanych laboratoriów. Wszystkie takie laboratoria powinny spełniać jasno określone kryteria (akredytacja, niezależność). Zapewni to spójność i niezawodność testowania w całej Europie oraz ułatwi wykorzystanie wyników z jednego kraju w innym kraju.

Partnerzy INTAS uważają, że taka dedykowana grupa zadaniowa wraz z innymi kluczowymi postanowieniami zawartymi we wniosku COM (2017) 795 (głównie mianowanie „osoby odpowiedzialnej za informacje dotyczące zgodności w ramach Unii”) oraz udoskonalenie zasady wzajemnego uznawania produktu za niezgodny z przepisami²¹ stanowią bardzo dobry punkt wyjścia do poprawy nadzoru rynku produktów ogólnie, a w szczególności transformatorów, w Europie.

2.2.2 Wymóg obowiązkowego powiadamiania organów MSA

UZASADNIENIE

Aby realizować skuteczny nadzór rynkowy, organy MSA w danym kraju muszą mieć pełną wiedzę o produktach, które mają być wprowadzane do obrotu lub oddawane do użytku. Duże produkty przemysłowe, takie jak transformatory, są w większości sprzedawane między przedsiębiorstwami (B2B), co czyni je w dużym stopniu „niewidocznymi” dla MSA. Niezbędne jest uzupełnienie przepisów w celu zapewnienia, że organy nadzoru rynku są informowane o wprowadzaniu do obrotu lub oddawaniu do użytku dużych transformatorów w danym kraju.

Im szybciej organy MSA zostaną poinformowane o wprowadzaniu na rynek / oddaniu do użytku transformatorze na swoim obszarze nadzoru, tym łatwiej możliwe będzie zastosowanie ewentualnej procedury weryfikacji do celów nadzoru rynku, co pozwoli uniknąć opóźnień i dodatkowych kosztów dla podmiotów gospodarczych zaangażowanych w daną procedurę handlową. Rzeczywiście, logika INTAS polega na tym, aby przeprowadzać sensowne i jak najmniej dezorganizujące procedury weryfikacyjne (np. testy w obecności świadków w ramach testów akceptacji fabrycznej (FAT), weryfikacje w siedzibie producenta²²). Pomoże to uniknąć testowania w miejscu zainstalowania, gdy transformator już funkcjonuje, ponieważ spowodowałoby to ogromne zakłócenia, opóźnienia i dodatkowe koszty w najlepszym wypadku, a w najgorszym byłoby wręcz niemożliwe.

Terminowe powiadomienie odpowiednich MSA pomogłoby osiągnąć zamierzone cele.

WYJAŚNIENIE

Jako pierwszy krok wsparcia dla organów MSA w uzyskaniu bardziej klarownego obrazu rynku, INTAS popiera wniosek Komisji COM (2017) 795, zgodnie z którym produkt może zostać udostępniony na rynku wyłącznie w przypadku ustalenia „osoby odpowiedzialnej za informacje dotyczące zgodności” w Unii i może być bezpośrednim kontaktem dla organów nadzoru rynku. Taka osoba może reprezentować producenta, importera lub inny podmiot gospodarczy upoważniony przez producenta. Zadaniem osoby odpowiedzialnej za informacje dotyczące zgodności będzie zasadniczo dostarczanie informacji o produkcie organom nadzoru rynku i współpraca z władzami.

Oprócz tego ogólnego wymogu partnerzy INTAS uważają, że dodatkowe, w przypadku transformatorów konieczne, byłoby szczegółowe i obowiązkowe powiadomienie organów MSA, aby miały

²¹ <http://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20180903IPR11612/safer-products-stepping-up-checks-and-inspections-to-protect-consumers>

²² Testy akceptacyjne FAT, czyli u producenta, są powszechne w branży producentów dużych transformatorów

one pełny obraz sytuacji w zakresie wprowadzania do obrotu lub oddawania do użytku średnich i dużych transformatorów mocy. Wówczas organy MSA mogłyby skutecznie przeprowadzać procedurę weryfikacji tych produktów, w przypadku których tradycyjne procedury weryfikacyjne są niemożliwe lub bardzo utrudnione.

Wniosek o „obowiązkowe powiadomienie MSA” można zatem włączyć do rozporządzenia (UE) nr 548/2014, w „Artykule 3: Wymogi dotyczące ekoprojektu”. Nowy przepis w przypadku transformatorów, dla których „tradycyjne procedury weryfikacji” są niemożliwe, lub wyjątkowo trudne i / lub kosztowne, wówczas „osoba odpowiedzialna za informacje dotyczące zgodności w obrębie Unii” poinformuje MSA kraju, w którym transformator zostanie wyprodukowany, lub MSA kraju, w którym produkt zostanie wprowadzony na rynek. Powiadomienie to powinno zawierać wszystkie dokumenty niezbędne do sprawdzenia zgodności z wymogami dotyczącymi ekoprojektu, wykorzystując w jak największym stopniu „system komunikacji i informacji między państwami członkowskimi i Komisją” zaproponowany przez Komisję na podstawie wniosku COM (2017) 795, który został złożony przez INTAS. Partnerzy projektu zakładają, że można wykorzystać ulepszoną wersję istniejącej bazy danych ICSMS²³ i / lub EPREL²⁴. Powiadomienie organów MSA pozostanie w chronionym obszarze bazy danych i nie będzie zawierać żadnych informacji wrażliwych z handlowego punktu widzenia. Wreszcie, powiadomienie powinno nastąpić „tak wcześnie jak to możliwe, a w każdym razie nie później niż sześć tygodni przed oceną zgodności”.

Należy zachęcać osobę odpowiedzialną za informowanie MSA o możliwej kontroli zgodności, aby jak najwcześniej informowała MSA o planowanym wprowadzeniu transformatora do obrotu / eksploatacji. Zapewni to zminimalizowanie opóźnień i zakłóceń w przypadku przeprowadzenia procedur weryfikacyjnych.

W interesie producenta leży powiadomienie MSA i to jak najwcześniej. Istotnie, gdyby MSA miała przeprowadzać procedury weryfikacyjne po wprowadzeniu produktu na rynek, byłoby to bardzo kosztowne dla klienta z uwagi na nieprzeprowadzone operacje lub opóźnienia. Producenci nie będą chcieli narażać reputacji swoich klientów na ryzyko z powodu braku współpracy z MSA.

Producenci UE a producenci spoza UE

Przepisy „COM (2017) 795” dotyczące wzajemnej pomocy umożliwiają MSA z kraju UE w zakresie składania wniosków o informacje i ich egzekwowanie innym MSA w kraju UE, ale nie wobec organów MSA spoza UE. Przewiduje również system kontroli przed wywozem produktu, jeśli kontrolę produktu przeprowadza kraj trzeci, zanim produkt zostanie sprowadzony na obszar Unii. Takie kontrole przed eksportem będą jednak zależeć od woli Komisji Europejskiej i danego państwa trzeciego do zawarcia odpowiednich umów.

Innymi słowy, wydaje się prawdopodobne, że standardowe podejście do przeprowadzania kampanii inspekcyjnych, a nawet nowe obowiązkowe zgłoszenie zaproponowane w powyższych paragrafach, spowoduje pominięcie średnich i dużych transformatorów, pochodzących z importu. Wnioskowanie o informacje od organów celnych i innych krajowych interesariuszy powinno zatem uzupełniać podejście MSA do nadzoru rynku średnich i dużych transformatorów.

2.2.3 Wspieranie współpracy z zainteresowanymi podmiotami krajowymi

UZASADNIENIE

Aby uzupełnić obraz rynku przekazany przez europejską grupę zadaniową ds. Transformatorów oraz obowiązkowe powiadomienia producentów, organy nadzoru rynku powinny podpisać umowy o współpracy z najważniejszymi podmiotami rynkowymi, takimi jak użytkownicy końcowi transformatorów i władze celne. Współdziałanie wszystkich tych urzędów pozwoli na rozpoznanie produktów, które w innym przypadku byłyby „niewidoczne” dla organów nadzoru rynku, np. pro-

²³ ICSMS is “the internet-supported information and communication system for the pan-European market surveillance.” <https://webgate.ec.europa.eu/icsms/>

²⁴ EU Product Database for Energy Labelling

duktów sprzedawanych przez producentów, którzy nie byli świadomi obowiązku powiadamiania o produkcie.

Ocena regulacyjna (WE) nr 765/2008 wykazuje, że kontrola graniczna produktów przywożonych jest niewystarczająca i że kontrole zgodności muszą być egzekwowane w bardziej jednolity sposób. Jednakże, pomimo tendencji do większej integracji europejskiej i wspólnego informatycznego nadzoru rynku, działalność ta będzie nadal podlegać kompetencjom państw członkowskich. Oznacza to, że lepszą kontrolę granic i nadzór nad zapewnieniem zgodności można osiągnąć jedynie poprzez systematyczne współdziałanie między administracją, organami MSA i organem odpowiedzialnym za sprawdzanie produktów na zewnętrznych granicach UE (tj. organów celnych). Efektem współpracy MSA z urzędami celnymi we wszystkich krajach europejskich jest zatem zapewnienie równego traktowania i unikanie „słabych punktów” wzdłuż granic Unii.

Ponadto nawiązanie współpracy z podmiotami działającymi na rynku krajowym umożliwi organom MSA wymianę informacji i uświadomienie stronom zainteresowanym istnienia wymogów dotyczących ekoprojektu. Konsultacje INTAS z interesariuszami krajowymi wykazują w istocie, że to brak podstawowej wiedzy na temat ekoprojektowania jest kluczowym problemem w zakresie egzekwowania odnośnych przepisów.

WYJAŚNIENIE

Rozporządzenie (WE) nr 765/2008 przewiduje obowiązek współpracy między funkcjonariuszami celnymi a urzędnikami nadzoru rynku. Obowiązki w zakresie współpracy są również zawarte w art. 13 Wspólnotowego kodeksu celnego²⁵, który stanowi, że kontrole przeprowadzane z organami celnymi i innymi organami są podejmowane w ścisłej wzajemnej współpracy. Ponadto zasady współpracy między państwami członkowskimi a Komisją, ustanowione w art. 24 rozporządzenia, rozszerzono na organy odpowiedzialne za kontrole zewnętrzne, w stosownych przypadkach (art. 27 ust. 5). Powinno to być wystarczającą podstawą prawną dla MSA i organów celnych do wymiany niezbędnych informacji w celu zidentyfikowania średnich i dużych transformatorów wchodzących na ich obszar jurysdykcji. W szczególności powinna umożliwić MSA współpracę z organami celnymi w celu opracowania metody identyfikacji średnich i dużych transformatorów, zaczynając od dostępnych informacji o frachtach (np. transformatory TARIC i ciężar takiego produktu).

Oprócz współpracy pomiędzy MSA i organami celnymi, art. 3 wniosku COM (2017) 795 zachęca do zawierania umów o partnerstwie w zakresie zgodności z podmiotami gospodarczymi, a także do „porozumienia z zainteresowanymi stronami”:

„Organ nadzoru rynku może zawrzeć porozumienie o partnerstwie z podmiotem gospodarczym mającym siedzibę na jego terytorium, na podstawie którego organ ten udziela porad i wskazówek dotyczących unijnego prawodawstwa harmonizacyjnego mającego zastosowanie do produktów, dla których wykonawca jest odpowiedzialny.”

i

„MSA powinny móc korzystać z istniejącej współpracy z zainteresowanymi stronami i być zobowiązane do zawierania protokołów ustaleń z zainteresowanymi stronami w celu promowania zgodności lub identyfikacji niezgodności w odniesieniu do kategorii produktów w danym obszarze geograficznym”

INTAS popiera te propozycje, ponieważ ich zastosowanie na rynku transformatorów pozwoli MSA zarówno podnieść świadomość i zrozumienie wymagań Ecodesign, jak i umożliwić lepszy obraz rynku, a ostatecznie lepszą kontrolę rynku transformatorów.

Mówiąc bardziej konkretnie, MSA mogłyby, w ramach opisanych powyżej porozumień partnerskich, współpracować z użytkownikami końcowymi, aby pomóc im dołączać do dokumentacji zamówień również wyniki niezbędnych testów i specyfikacje, które będą zgodne z wymogami dotyczącymi ekoprojektu. Wszystkim producentom, w tym również spoza UE, przypomina się o obowiązku przestrzegania zasad dotyczących ekoprojektu, jeśli chcą prowadzić sprzedaż na obszarze UE. Zapewniłoby to dodatkową gwarancję ochrony unijnych przedsiębiorstw przed nieuczciwą konkurencją

²⁵ ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny

2.2.4 Uprawnienia dla MSA do analizowania najlepszych rozwiązań FAT

UZASADNIENIE

Procedury weryfikacyjne u producentów, a po części również świadectwa obserwatorów testów FAT, uważa się za najmniej kłopotliwe zarówno dla producentów, jak i dla użytkowników końcowych. Organa nadzoru rynku powinny posiadać wyraźne uprawnienia do podejmowania takich procedur weryfikacyjnych.

WYJAŚNIENIE

Jako pierwszy krok, INTAS popiera punkt 23 wniosku COM (2017) 795, który brzmi:

“Organy nadzoru rynku powinny mieć możliwość przeprowadzania koniecznych kontroli na miejscu u producenta i powinny mieć prawo do wstępu do wszelkich pomieszczeń, gruntów lub środków transportu, które przedsiębiorca wykorzystuje do celów związanych z jego działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub zawodową.”

Podczas gdy sam dokument nie ma niezależnej wartości prawnej, zawiera on uzasadnienie poprzedzających go przepisów.

W przeciwieństwie do dokumentu dotyczącego wentylatorów, „Załącznik III: Procedury weryfikacji” rozporządzenia 548/2014 zawiera następujący tekst:

“Biorąc pod uwagę ograniczenia masy i wielkości w transporcie średnich i dużych transformatorów mocy, władze państw członkowskich mogą podjąć decyzję o przejściu procedury weryfikacji w siedzibach producentów, zanim urządzenia zostaną oddane do użytku w miejscu docelowym.”

Załącznik III powinien również zapewnić, że procedury weryfikacji w miejscu zainstalowania u użytkownika końcowego są w pełni opłacalne. Chociaż INTAS uznaje, że jest to najmniej korzystna opcja dla wszystkich podmiotów gospodarczych, to nadal musi być prawnie możliwa, jako opcja ostateczna i aby zapobiec nieuczciwym praktykom ze strony producentów.

Partnerzy INTAS zalecają, aby załącznik III zawierał również klauzulę dotyczącą organów MSA, jeśli będą występować w roli obserwatorów podczas prób w obecności świadków (FAT)

“Jeżeli planowane są fabryczne testy odbiorcze (FAT), które testują minimalne wymagania określone w załączniku I do niniejszego rozporządzenia, właściwe organy mogą podjąć decyzję o zastosowaniu kontrolowanych badań podczas tych FAT w celu oceny zgodności transformatora objętego dochodzeniem lub zlecenia przeprowadzenia do niezależnego ośrodka badawczego takiej oceny w ich imieniu. Władze mogą zażądać od producenta ujawnienia informacji na temat wszelkich planowanych FAT mających znaczenie dla przeprowadzonych badań.”

W związku z tym należy dodać następujące definicje w „Artykule 2: Definicje” rozporządzenia 548/2014:

“„Test w obecności świadków” oznacza przeprowadzenie testu weryfikacji produktu poprzez zbadanie całego produktu i dokumentacji testowej oraz aktywne obserwowanie fizycznego testowania produktu objętego dochodzeniem przez drugą stronę, w celu niezależnego wyciągnięcia wniosków na temat ważności testowanych parametrów. Może to obejmować wnioski dotyczące zgodności metod badań i obliczeń stosowanych z odpowiednimi normami i przepisami;”

i

“„Test akceptacji fabrycznej” oznacza test na zamówionym produkcie, w którym klient wykorzystuje testy w obecności świadków w celu sprawdzenia pełnej zgodności produktu z wymogami umownymi w siedzibach producentów, zanim zostaną one zaakceptowane lub oddane do użytku w miejscu docelowym;”

i

“„Izba testująca” oznacza rządową lub pozarządową organizację zewnętrzną niezależną od producenta, posiadającą niezbędne kompetencje i obowiązek przeprowadzania weryfikacji produktu zgodnie z niniejszym rozporządzeniem;”

2.2.5 Poprawa standardów testów w miejscu zainstalowania i testów w obecności świadków

UZASADNIENIE

Obecnie brakuje jednoznaczności co do standardu, który należy stosować w przypadku testowania w miejscu zainstalowania (tzw. testy „in situ”). Choć istnieje uzasadnione zapotrzebowanie Komisji Europejskiej dotyczące opracowania normy dla oceny sprawności energetycznej transformatorów, to nie zawiera ono wyraźnego uzasadnienia dla przeprowadzania testów w miejscu zainstalowania.

Rzeczywiście, standard (norma) dotycząca procedur testowania jest potrzebna w przypadkach, których nie można rozwiązać przy współpracy producenta lub gdy urządzenia producenta i inne laboratoria nie są dostępne.

Ogólnie, istnieje potrzeba poprawy spójności między opracowywaniem środków ekoprojektu a harmonogramem normalizacji, w celu zapewnienia jednoznacznych i odpowiednich metod pomiaru i oceny.

WYJAŚNIENIE

Zalecenia INTAS dotyczące standardów dla transformatorów są dwojakie:

- Komisja powinna wydać upoważnienie dla organów normalizacyjnych, aby opracować metodologię uznawania ważności testów w miejscu zainstalowania dla oceny zgodności produktu.
- Komisja powinna zawrzeć w rozporządzeniu 548/2014 określone tolerancje weryfikacyjne dla procedur weryfikacji dla tej konkretnej metody badawczej.

Ponadto europejska grupa zadaniowa ds. Nadzoru nad transformatorami opisana w punkcie 2.2.1. powinna przygotować, przy pomocy ekspertów technicznych, przewodnik referencyjny dla MSA, który zestawia wszystkie istniejące normy i inne odpowiednie dokumenty dotyczące procedur weryfikacji transformatorów.

2.2.6 Wstawianie klauzul w celu zapobiegania omijaniu przepisów

UZASADNIENIE

Wreszcie, należy unikać omijania przepisów dotyczących ekoprojektu, ponieważ skutkuje to nierównością warunków pracy i utratą oszczędności energii oraz marnotrawieniem środków społecznych.

Odnosne przepisy dotyczące obchodzenia i naruszenia przepisów dotyczących urządzeń, zawartych w zmienionym rozporządzeniu w sprawie etykietowania energetycznego (UE) 2017/136926, wywołały debaty i doprowadziły do inicjatyw mających na celu rozwiązanie tego problemu. Przejście od przepisów rozporządzenia horyzontalnego do ich wdrożenia w przepisach i normach dotyczących konkretnego produktu wymaga jednak systematyczności podejścia do zagadnienia.

Po ostatnich zmianach w ramach przeglądu środków ekoprojektu dla innych produktów (np. lodówek, pralek, zmywarek itp.), przyszłe przepisy dotyczące produktów przemysłowych powinny również zawierać zapis dotyczący omijania i obchodzenia przepisów.

Nowy artykuł powinien zostać zawarty w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 548/2014, które odzwierciedla przepisy zawarte w innych rozporządzeniach w sprawie ekoprojektu:

“Artykuł X Obchodzenie i omijanie przepisów

Producent lub importer nie może wprowadzać do obrotu produktów zaprojektowanych w taki sposób, aby wydajność modelu została automatycznie zmieniona w warunkach testu w celu osiągnięcia korzystniejszego wyniku dla dowolnego z parametrów zadeklarowanych przez producenta w dokumentacji technicznej lub zawartych w którejkolwiek dokumentacji dostarczonej wraz z produktem.”

WYJAŚNIENIE

3. Ocena kosztów, korzyści i nowych metod weryfikacji zgodności dla wentylatorów i transformatorów

KOSZTY I KORZYŚCI

W końcowym dokumencie projektowym w wersji 4.327, projektu INTAS zebrano najlepsze szacunki kosztów i korzyści wynikających z przeprowadzania weryfikacji efektywności lub z działań związanych z oceną ryzyka dla transformatorów mocy i dużych wentylatorów przemysłowych. W przypadku transformatorów elektroenergetycznych ustalono, że w większości przypadków korzyść społeczna (wyrażona jako wartość oszczędności czasu życia produktu dla użytkowników końcowych) działań związanych z weryfikacją zgodności jest większa niż koszty związane z pracą organów MSA. Szacunki dotyczące szerszej skali tego efektu zostaną dokonane w dokumencie INTAS 5.228; jednakże oczekuje się, że włączenie korzyści wynikających z działań zapobiegawczych zwiększy ogólny bilans korzyści w proporcji kilku rzędów wielkości. Podobne spostrzeżenia stosują się do wentylatorów przemysłowych, ale dla tej grupy produktów jest obecnie mniej danych o istniejącym poziomie niezgodności, a zatem powstaje więcej spekulacji w odniesieniu do zakresu korzyści oczekiwanych z działań weryfikacji zgodności. Istnieje również więcej ograniczeń związanych z niezależnymi badaniami laboratoryjnymi bardzo dużych wentylatorów (co w istniejących niezależnych laboratoriach badawczych nie jest możliwe przy pełnym obciążeniu testowanych urządzeń) i z mniejszym potencjałem rutynowego stosowania testów fabrycznych w obecności świadków (FAT), ze względu na to, że taki test jest wykonywany tylko na podstawie umów handlowych na obszarze bardziej wrażliwych zastosowań końcowych i nie wszyscy producenci mają możliwości prowadzenia testów.

Ogólnie, ustalono co następuje:

- Kontrole dokumentacji i kontrole tabliczek znamionowych są wysoce opłacalne przy tworzeniu prawnie wykonalnych wyników weryfikacji zgodności i (przynajmniej początkowo) mogą szybko zidentyfikować niezgodność z wymogami Ecodesign; jednak ponieważ nie można w pełni zweryfikować dokładności deklarowanej charakterystyki energetycznej, są one jedynie częściowo skutecznym sposobem ograniczania niezgodności.
- Jak można domniemywać, istnieje korelacja między stopniem niezgodności w dokumentacji lub tabliczkach znamionowych u producentów i dostawców z wymogami w zakresie granicznych energooszczędności wg przepisów Ekoprojektu, więc kontrole proponowane w niniejszym dokumencie zapewniłyby również opłacalne sposoby określania ryzyka niezgodności w zakresie efektywności energetycznej produktu.
- Procedury weryfikacji sprawności energetycznej w niezależnych laboratoriach są kosztowne, ale korzystne ze społecznego punktu widzenia, są bowiem efektywne dla wszystkich produktów, których wielkość pozwala na przetestowanie w istniejących obiektach (z uwzględnieniem problemów zidentyfikowanych wcześniej dla dużych wentylatorów); konieczne jest, aby zapewnić MSA wystarczający czas na działanie, co oznacza powiadamianie tych organów o wprowadzeniu produktu na rynek w terminie pozwalającym zminimalizować uzgodnienia dotyczące dostaw.

- Testowanie u producenta / fabryczne, w obecności świadków FAT jest znacznie tańszą opcją niż niezależne procedury weryfikacji efektywności energetycznej w laboratorium, gdy tego rodzaju testy były już wcześniej realizowane ze względów komercyjnych, tak jak ma to miejsce w przypadku transformatorów dużej mocy.
- Eksperymentalne kontrole symulacji efektywności energetycznej produktów przez producentów prawdopodobnie zapewnią opłacalny sposób określenia ryzyka występowania braku zgodności (i ewentualnie rzeczywistego braku kontroli), jeżeli można przewyżżyć praktyczne ograniczenia dotyczące organizowania takich kontroli.
- W przypadku bardzo dużych produktów, w szczególności wentylatorów przemysłowych, prawdopodobnie opłacalne byłoby przeprowadzanie weryfikacji charakterystyki energetycznej przy pomocy modelu częściowego lub skalowanego, gdyby zmieniono zatwierdzone metody badań i przepisy dotyczące ekoprojektu, nadając im moc prawną.

Opcja weryfikacji zgodności. Patrz sekcja 1.2.6.

Szersze koszty i korzyści makroekonomiczne wynikające z działań weryfikacyjnych zgodności dla transformatorów mocy i dużych wentylatorów przemysłowych będą oceniane w części 4.2, która obejmie również analizę wpływu ukierunkowanych technik badań przesiewowych.

4. Wnioski

WNIOSKI

Nadzór rynku dużych produktów przemysłowych objętych dyrektywą w sprawie ekoprojektu jest szczególnie trudnym przedsięwzięciem. Wynika to z wielkości i mocy produktów, kosztów transportu i prowadzenia testów, ale także z faktu, że takie produkty są sprzedawane głównie w trybie B2B (Business-to-Business), a zatem w dużym stopniu są one „niewidoczne” dla organów nadzoru rynku (MSA).

Na poprzednich stronach podsumowano główne wnioski z trzyletniego projektu INTAS. W tym okresie zespół projektowy INTAS przeanalizował bieżące praktyki nadzoru rynku w odniesieniu do dużych produktów przemysłowych i przedstawił szereg propozycji, które ułatwiłyby organom MSA realizowanie nadzoru rynku dużych produktów przemysłowych.

Analiza najlepszych praktyk i doświadczeń w zakresie prowadzenia testów wykazała, że standardowe podejście do weryfikacji zgodności nadzoru nad ekoprojektami, oparte na wyborze produktu do niezależnych badań laboratoryjnych, nie jest wystarczająco dostosowane do wentylatorów i transformatorów oraz że weryfikacja zgodności nadzoru rynku oparta jest na badaniach przez producentów. Testy akceptacyjne mogą być znacznie mniej kosztowne i uciążliwe w przypadku, gdy klient zleca fabryczne testy akceptacyjne (FAT).

Stwierdzono także, że największą luką, którą należy uzupełnić, są ograniczone działania dotyczące informowania w odpowiednim terminie organów MSA o wprowadzeniu na rynek nowego produktu. Terminowe zgłaszanie takich sytuacji umożliwiłoby przeprowadzanie procedur weryfikacyjnych, bez kosztownych zakłóceń dla przedsiębiorstw uczestniczących w kolejnych etapach kontraktu lub projektu (dostawy). Kluczową podstawową potrzebą jest zatem zapewnienie mechanizmów, które pozwolą zmaksymalizować skuteczność informowania organów MSA o wprowadzaniu na rynek i oddaniu do użytku dużego wentylatora.

Opracowane powyżej zalecenia z zakresu polityki dotyczą tych i innych luk zidentyfikowanych w analizie INTAS. Obejmuje szereg konkretnych i uzasadnionych zaleceń politycznych, których celem jest zapewnienie MSA pełnego zestawu opcji weryfikacyjnych niezbędnych do kontroli zgodności parametrów dużych produktów przemysłowych. O ile projekt INTAS dotyczy głównie wentylatorów i transformatorów mocy, to zakres tych zaleceń można w zasadzie rozszerzyć na inne duże produkty przemysłowe.

Duża część zaleceń dotyczących polityki ma na celu umożliwienie wykorzystania jak najmniej uciążliwych opcji weryfikacji. Na tym opierają się na przykład zalecenia „Obowiązkowa notyfikacja”; oraz „Współpraca na poziomie krajowym i międzynarodowym”. Z tego względu INTAS sugeruje wymogi, które wyraźnie zezwalają na praktykowanie „zespół u producenta” jako procedury weryfikacji ze strony organów nadzoru rynku. Są to elementy „zachęty” zaproponowanej przez INTAS strategii politycznej.

Inny zestaw zaleceń opisany powyżej ma na celu zapewnienie, że w przypadku braku możliwości zastosowania opcji „małoinwazyjnych”, organy MSA nadal będą mieć możliwość przeprowadzania procedur weryfikacyjnych. Z tego powodu INTAS zaleca uzasadnienie stosowania „alternatywnych opcji weryfikacji” i związanych z nimi „norm”. Te zalecenia można nazwać „elementami perswazji” proponowanej strategii polityki INTAS. Zespół projektu INTAS w pełni uznaje, że niektóre z tych opcji weryfikacji (np. testowanie w miejscu zainstalowania – „in situ”) są znacznie bardziej kłopotliwe / wymagające / kosztowne niż inne i dlatego powinny być stosowane tylko w ostateczności.

INTAS zebrał także najlepsze szacunki kosztów i korzyści z przeprowadzania weryfikacji efektywności lub działań związanych z oceną ryzyka na transformatorach mocy i dużych wentylatorach przemysłowych. W przypadku transformatorów elektroenergetycznych ustalono, że w większości przypadków korzyść społeczna (wyrażona jako wartość oszczędności czasu życia produktu dla

użytkowników końcowych) działań związanych z weryfikacją zgodności jest większa niż koszt, który wygenerowałyby procedury MSA, w efekcie zniechęcenia nierzetelnych producentów do nieprzestrzegania norm.

Podobne spostrzeżenia są przewidywane dla wentylatorów przemysłowych, aczkolwiek w przypadku tej grupy produktów istnieje obecnie mniej dowodów na istnienie istotnych niezgodności, a zatem może powstawać więcej spekulacji w odniesieniu do zakresu korzyści oczekiwanych z działań związanych z weryfikacją zgodności. Istnieje również więcej ograniczeń związanych z niezależnymi badaniami laboratoryjnymi bardzo dużych wentylatorów (w obecnie działających niezależnych laboratoriach takie badania nie są możliwe przy pełnym obciążeniu) i mniejszym potencjałem do rutynowego stosowania testów w obecności świadków FAT (np. ze względu na to, że testy są wykonywane na podstawie wrażliwych rynkowo umów handlowych, a nie wszyscy producenci mają możliwości testowania).

Wreszcie, INTAS przeprowadził **analizę obiektów testowych dla wentylatorów i transformatorów** w Europie i za granicą. Ze względu na stosunkowo małą liczbę próbek rozpatrywanych laboratoriów, dane mogą jedynie dostarczyć pewnych wskazówek jakościowych, ale nie można ich rozważać w szerszym kontekście ogółu laboratoriów badawczych wentylatorów i transformatorów w UE. Można jednak wyciągnąć pewne wnioski:

- W przypadku laboratoriów wentylatorów występują istotne różnice w efektywności, akredytacji i kosztach.
- W przypadku transformatorów wyniki ankiety sugerują, że możliwość znalezienia przez MSA wysoko wykwalifikowanego i akredytowanego laboratorium, które może wykonać pożądany test, jest dobra, zarówno w laboratoriach niezależnych, jak i produkcyjnych.

Analiza testów laboratoryjnych (wentylatory)

Niniejszy załącznik zawiera najważniejsze dane, aby wybrać najbardziej odpowiednie laboratorium testowe podczas badania wentylatora w zależności od jego właściwości. Analiza ustaleń jest klasyfikowana w zależności od tego, czy laboratoria są niezależne, należą do producenta czy też są to podmioty zewnętrzne, ponieważ ich wybór w przypadku niektórych działań w zakresie kontroli rynku może być uwarunkowany ich statusem ze względów prawnych lub operacyjnych.

Najważniejsze wnioski z ankiet są następujące:

LABORATORIA	DOŚWIADCZENIE DOT. TESTÓW-USŁUG	MOŻLIWOŚCI WYKONAWCZE TESTÓW	AKREDYTACJA
Niezależne laboratoria (n = 8)	> 20 lat = 5 11–15 lat = 2 < 5 lat = 1	testy rutynowe = 7 testy ad-hoc = 7 testy dopasowane = 6 własne urządź lub systemy = 1 ATEX test = 1	Akredytowane = 8 Akredytowane przez inst. krajową = 7 Akredytowane przez AMCA = 1
Laboratoria producentów (n = 14)	> 20 lat = 12 11–15 lat = 1	testy rutynowe = 11 testy ad-hoc = 8 testy dopasowane = 10 inne testy = 3	Akredytowane = 8 Akredytowane przez AMCA = 6 Akredytowane przez TÜV SÜD = 2
Pozaeuropejskie (n = 1)	> 20 lat	Test rutynowy	Akredytacja

Większość laboratoriów (74%) wskazuje, że mają ponad 20-letnie doświadczenie w świadczeniu usług testowych. Dotyczy to prawie wszystkich laboratoriów producentów (86%). Jedno ma mniej niż 5 lat doświadczenia, a dwa mają od 11 do 15 lat doświadczenia. Prawdopodobieństwo znalezienia przez MSA doświadczonego laboratorium jest zatem wysokie.

Większość laboratoriów (78%) może przeprowadzać rutynowe (standaryzowane) testy, a piętnaście (65%) z nich może przeprowadzić test ad-hoc (standardowy) dla wentylatorów. Szesnaście (70%) laboratoriów może wykonać specjalne (dostosowane do potrzeb) testy dla wentylatorów. Ponadto jeden z nich może wykonać test wentylatorów wewnątrz urządzeń lub systemów i wykonać testy ATEX. Trzy laboratoria mogą wykonywać inne rodzaje testów, np. test na rozwój produktu, dane katalogowe i testy porównawcze oraz badania i testowanie rozwoju. Prawdopodobieństwo znalezienia przez MSA laboratorium, które może wykonać pożądaný test, jest więc dobre.

Większość laboratoriów (70%) wskazuje, że posiadają akredytację w zakresie usług testowania wentylatorów.

Wszystkie niezależne laboratoria wskazują, że jedna lub więcej z ich usług testowania wentylatorów jest akredytowanych. Siedem z nich jest akredytowanych przez krajową jednostkę akredytującą, a ostatnia jest akredytowana przez AMCA (Air Movement and Control Association International, Inc.).

Osiem laboratoriów producenckich wskazuje, że jedna lub więcej z ich usług testowania wentylatorów posiada akredytację. Sześć z nich wskazuje, że są one akredytowane przez AMCA (Air Movement and Control Association International, Inc.), podczas gdy dwie są akredytowane przez TÜV SÜD (międzynarodową korporację usługową koncentrującą się na doradztwie, testowaniu, certyfikacji i szkoleniach).

Należy zauważyć, że AMCA nie jest tradycyjnym organem akredytującym (państwo uznaje kompetencje i bezstronność firmy), ale organem certyfikującym, który zapewnia stałą jakość pomiarów i dokumentacji. Jest to kwestia, którą organy MSA powinny uwzględnić przed wyborem laboratorium.

LABORATORIA	STANDARDY JAKO ELEMENT AKREDYTACJI	TESTY O SPECJALNYM ODNIESIENIU DO NORM	ZDOLNOŚĆ TESTOW W MIEJSCU INSTALACJI (dopasowane/ instalacja producenta)
Niezależne laboratoria (n = 8)	ISO 5801 = 7 AMCA 210 = 1	ISO 5801, kat. A, B, C i D = 7 IEC 60034-1, IEC 60034-2 i IEC 60034-30-1 = 2 DIN EN 13141 = 1	3 laboratoria
Laboratoria producentów (n = 14)	ISO 5801 = 4 AMCA 210 = 4 ISO 5801 i AMCA 210 = 2 Akredytowane przez AMCA = 1	ISO 5801, kat. A, B, C i D = 7 ISO 5801, kat. A, C i D = 2 ISO 5801, kat. A, B i D = 1 IEC 60034-1, IEC 60034-2 i IEC 60034-30-1 = 2	3 laboratoria
Pozaeuropejskie (n = 1)	AMCA 210	Brak odpowiedzi	Brak odpowiedzi

Większość laboratoriów (59%) wskazuje, że norma ISO 5801 (Wentylatory – Badanie właściwości użytkowych z zastosowaniem stanowisk znormalizowanych) jest częścią ich akredytacji w zakresie testu sprawności wentylatora. Co więcej, osiem laboratoriów (36%) odpowiada, że AMCA 210 jest częścią ich akredytacji (Laboratoryjne metody testowania wentylatorów do certyfikowanej oceny sprawności aerodynamicznej).

Jeśli chodzi o doświadczenie w dziedzinie sprawności energetycznej, to większość (64%) laboratoriów wskazuje, że zwykle przeprowadzają testy ze szczególnym odniesieniem do ISO 5801, kategoria instalacji A, B, C i D. Prawdopodobieństwo znalezienia przez MSA laboratorium, które przeprowadza wszystkie kategorie testów (A, B, C i D) jest zatem wysokie.

Cztery laboratoria mogą przeprowadzać testy ze szczególnym odniesieniem do sprawności silnika, IEC 60034-1, IEC 60034-2-1 i IEC 60034-30-1. Jest to zaskakująco mało, ponieważ takie badania są najbardziej powszechnymi standardami testowymi dla silników.

Sześć laboratoriów wskazuje, że mogą one również przeprowadzać testy w miejscu zainstalowania i u klientów / wytwórców. Niska liczba nie jest zaskoczeniem.

	NIEZALEŻNE LABORATORIA (n = 8)	LABORATORIA PRODUCENTÓW (n = 14)	POZAEUROPEJSKIE LABORATORIA (n = 1)
Max strumień pow. (inst. własna)	8 000–72 000 m³/h	8 400–350 000 m³/h	150 000 m³/h
Max ciśnienie (inst. własna)	2–20 kPa	1–60 kPa	11 kPa
Max pobór mocy (inst. własna)	20–300 kW	7–200 kW	56 kW
Maximum strumień pow (in situ)	bez limitu (tylko 1 lab.)	8 400–200 000 m³/h	Brak odpowiedzi
Max ciśnienie (in situ)	10–30 kPa	10–800 kPa	Brak odpowiedzi
Max pobór mocy (in situ)	100 kW (tylko 1 lab.)	7,4–24 kW	Brak odpowiedzi
Niepewność	1,0–3,2%	1,0–5,0%	Przepływ według AMCA 210 Ciśnienie 0,25% Pobór mocy 0,2%
Koszty	900–15 000 Euro	200–20 000 Euro	1 000–2 500 Euro

Ograniczenia sprawności

Niezależne laboratoria wskazują zakresy maksymalnego przepływu powietrza, ciśnienia i poboru mocy, które są w stanie przetestować **na własnych instalacjach**:

- Maksymalny przepływ powietrza wynosi od 8 000 do 72 000 m³/h
- Maksymalne ciśnienie wynosi od 2 do 20 kPa
- Maksymalny pobór mocy wynosi od 20 do 300 kW

Ważne jest, aby zauważyć, że maksymalny przepływ powietrza, maksymalne ciśnienie i maksymalna moc wejściowa nie są tożsame co do miejsca możliwości pomiaru. To na przykład oznacza, że maksymalny przepływ 72 000 m³/h nie odpowiada maksymalnemu ciśnieniu 20 kPa. Możliwość pomiaru maksymalnego przepływu powietrza pochodzi więc z jednego laboratorium, a pomiaru ciśnienia – dotyczy innej jednostki badawczej.

Wartości graniczne dla urządzeń pomiarowych i ich uwarunkowania ekonomiczne (koszty związane z powiększeniem zakresu pomiarowego i brakiem działalności) wymagają sprawdzenia granicznych możliwości prowadzenia testów.

Niezależne laboratoria wskazują maksymalny przepływ powietrza, ciśnienie i moc wejściową, którą są w stanie przetestować **w miejscu zainstalowania**:

- Bez ograniczeń (tylko jedno laboratorium)
- Maksymalne ciśnienie wynosi od 10 do 30 kPa
- Maksymalny pobór mocy wynosi 100 kW (tylko jedno laboratorium)

Jedynie niezależne laboratorium, które mierzy przepływ powietrza określony jako lokalna metoda pomiarowa ISO 5802 używa metody Pitot Traverse. Dlatego nie ma ograniczeń dotyczących przepływu powietrza. Ograniczenie ciśnienia jest powiązane z definicją wentylatora (maszyna do pracy z ograniczeniem do 30 kPa).

Laboratoria producenta mierzą maksymalny przepływ powietrza, ciśnienie i moc wejściową, którą są w stanie przetestować **na własnych instalacjach**:

- Maksymalny przepływ powietrza wynosi od 8 400 do 350 000 m³/h
- Maksymalne ciśnienie wynosi od 1 do 60 kPa
- Maksymalny pobór mocy wynosi od 7,5 do 200 kW

Jedno laboratorium producenta wskazuje, że nie ma żadnych ograniczeń dotyczących przepływu powietrza i ciśnienia. Limit dla poboru mocy wejściowej w tym laboratorium wynosi 1 MW.

Ponownie, należy zauważyć, że pomiary maksymalnego przepływu powietrza, maksymalnego ciśnienia i maksymalnej mocy pobieranej nie są tożsame co do miejsca. To na przykład oznacza, że maksymalny przepływ 350 000 m³/h nie jest równoznaczny z możliwym pomiarem ciśnienia maksymalnego 60 kPa. Możliwy zakres pomiarowy przepływu powietrza pochodzi z jednego laboratorium, a ciśnienia pochodzi z innego.

Laboratoria producentów wskazują maksymalny przepływ powietrza, ciśnienie i moc wejściową, którą są w stanie przetestować **w miejscu zainstalowania**:

- Maksymalny przepływ powietrza wynosi od 8 400 do 200 000 m³/h
- Maksymalne ciśnienie wynosi od 10 do 800 kPa
- Maksymalny pobór mocy wynosi od 7,5 do 24 kW

Jedno laboratorium producenta wskazuje, że nie ma żadnych ograniczeń dotyczących przepływu powietrza, ciśnienia i mocy wejściowej.

Pozaeuropejskie laboratorium testowe wskazuje maksymalny przepływ powietrza, ciśnienie i moc

wejściową, którą może przetestować **we własnych instalacjach pomiarowych:**

- Maksymalny przepływ powietrza wynosi 150 000 m³/h
- Maksymalne ciśnienie wynosi 11 kPa
- Maksymalny pobór mocy wynosi od 56 kW

Źródła niepewności

Niezależne laboratoria określają maksymalny całkowity obliczeniowy poziom niepewności dla pomiarów całkowitej sprawności wentylatora zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 327/2011. W przypadku sześciu laboratoriów niepewność/błąd wynosi od 1,0 do 3,2%.

Wszystkie laboratoria wskazują, że niepewności dotyczące pomiarów przepływu powietrza i ciśnienia są zgodne z ISO 5801, podczas gdy cztery laboratoria wskazują, że niepewności dotyczące pomiarów mocy wejściowej są zgodne z normami IEC 60034-1, IEC 60034-2-1 i IEC 60034-30. -1.

Laboratoria producenta określają maksymalną całkowitą obliczoną niepewność dla ogólnej sprawności wentylatora zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 327/2011. Niepewność wynosi od 1,0 do 5,0%. Jedno z laboratoriów odnosi się do ISO 13349/50, a inne laboratorium do normy ISO 13348.

Dziesięć laboratoriów producenta wskazuje, że niepewności dotyczące pomiarów przepływu powietrza i ciśnienia są zgodne z ISO 5801, podczas gdy jedno laboratorium wskazuje, że niepewność pomiarów jest zgodna z AMCA210 / 111.

W laboratorium pozaeuropejskim nie określono maksymalnej całkowitej niepewności obliczonej dla ogólnej sprawności wentylatora.

Laboratorium pozaeuropejskie wskazuje, że niepewności dotyczące pomiarów przepływu powietrza, ciśnienia i mocy wejściowej są zgodne z AMCA 210. Niepewność pomiaru ciśnienia wynosi 0,25%, a niepewność pomiaru mocy wejściowej wynosi 0,2%.

Koszty

Wszystkie niezależne laboratoria dostarczają przybliżony kosztorys wykonania testu sprawności wentylatora zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 327/2011 i ISO 5801 dla pojedynczego wentylatora. Minimalny koszt w euro to 900. Euro i maksymalny koszt to 15 000 Euro. Ta ogromna rozbieżność wynika prawdopodobnie ze zróżnicowania badanych urządzeń i ustawienia testów, nie pozwala na wyciągnięcie ogólnych wniosków.

Wszystkie laboratoria producenta zapewniają przybliżony kosztorys w celu wykonania testu sprawności wentylatora zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 327/2011 i ISO 5801 dla pojedynczego wentylatora. Minimalny koszt w euro to 200 euro, a maksymalny koszt to 20 000 euro.

Pozaeuropejskie laboratorium zapewnia przybliżony kosztorys wykonania testu sprawności / testu zgodności wentylatora zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 327/2011 i ISO 5801 dla pojedynczego wentylatora. Minimalny koszt w euro to 1 000, a maksymalny koszt to 2 500 euro.

I.1 Wnioski

Z 83 laboratoriów wentylatorów, z którymi nawiązano kontakt, w ankiecie internetowej odpowiedziało tylko 23. Daje to wskaźnik 28%. Powodem mogła być stosunkowo duża liczba pytań, na które udzielenie odpowiedzi było czasochłonne.

Ponieważ ostateczna liczebność próbki badawczej jest mniejsza niż 30 ($n < 30$), nie można wyciągać wniosków uzasadnionych statystycznie, gdyż odchylenie standardowe jest zbyt duże. Dane te mogą zatem stanowić jedynie wskazówkę jakościową i nie można ich traktować jako danych dla ekstrapolacji w odniesieniu do wszystkich laboratoriów wentylatorów na terenie UE.

Na podstawie tych danych można jednak stwierdzić, że prawdopodobieństwo znalezienia przez organy MSA doświadczonego i akredytowanego laboratorium, które może wykonać pożądany test, jest dobre, zarówno w laboratoriach niezależnych, jak i laboratoriach producenta.

Wiele laboratoriów producenta posiada certyfikat AMCA i ważne jest, aby pamiętać, że AMCA nie jest tradycyjnym organem akredytującym (państwo uznaje kompetencje i bezstronność firmy), ale organem certyfikującym, który zapewnia stałą jakość pomiarów i dokumentacji. Jest to kwestia, którą organy MSA powinny uwzględnić przed wyborem laboratorium.

Dane wskazują, że laboratoria producenta mają większe możliwości pomiarowe w zakresie przepływu powietrza i ciśnienia. Jest to ważna informacja, o której organy MSA powinny pamiętać.

Analiza testów laboratoryjnych (transformatory)

Niniejszy załącznik zawiera wybrane dane, które pomogą wybrać odpowiednie laboratorium testowe do testowania transformatora w zależności od jego charakterystyki. Analiza ustaleń jest klasyfikowana w zależności od tego, czy laboratoria są niezależne, należą do producenta czy też są zewnętrzne, ponieważ ich wybór w przypadku niektórych działań w zakresie kontroli rynku może być uwarunkowany ich statusem ze względów prawnych lub operacyjnych.

Najważniejsze wnioski z ankiet są następujące:

II.1 Laboratoria niezależne

Sześć z piętnastu europejskich niezależnych laboratoriów odpowiedziało na ankietę. Przyjmuje się, że laboratoria, które nie udzieliły odpowiedzi, nie mają wymaganej zdolności lub nie są zainteresowane wykonywaniem czynności na rzecz nadzoru rynkowego na rzecz organów MSA.

W badaniu uwzględniono również jedno laboratorium użytkowe, ponieważ mimo iż nie jest ono ściśle niezależne, to jest niezależne od producenta. Czyli łączna liczba rozważanych laboratoriów w tym punkcie wynosi siedem.

II.1.1 Akredytacja

Sześć z siedmiu uznanych laboratoriów uznano za akredytowane. Posiadanie akredytacji wskazuje na wysoki poziom zgodności z wymaganiami jakości, jaki często występuje w niezależnych laboratoriach.

II.1.2 Możliwości pomiarowe

II.1.2.1 W laboratorium

Na to pytanie odpowiedziało tylko sześć z siedmiu laboratoriów.

II.1.2.1.1 Moc

Dwa laboratoria mogą testować transformatory do 10 MVA, dwa do 40 MVA, jeden do 500 MVA i jeden do 1000 MVA.

II.1.2.1.2 Napięcie

Jedno laboratorium może testować transformatory do 50 kV, cztery do 500 kV; i jeden do 1100 kV. Niezależnie od ograniczeń związanych z rozmiarem, masą i wynikającym z tego kosztem transportu transformatora i instalacji, tylko dwa laboratoria mogą wykonywać testy dla mocy powyżej 40 MVA, a pięć z nich może wykonywać testy o napięciu wyższym niż 36 kV.

W rozporządzeniu 548/2014 duży transformator jest zdefiniowany w następujący sposób: „duży transformator mocy” oznacza transformator mocy o najwyższym napięciu dla urządzeń przekraczających 36 kV i moc znamionową równą lub wyższą niż 5 kVA, lub o mocy znamionowej równej do 40 MVA lub więcej, niezależnie od najwyższego napięcia dla sprzętu.

II.1.2.2 W miejscu zainstalowania

Cztery z siedmiu niezależnych laboratoriów, które odpowiedziały na kwestionariusz, oświadczyły, że mogą przeprowadzać testy na miejscu, ale tylko trzy z nich są akredytowane. Tylko trzy z czterech laboratoriów, które mogą przeprowadzać testy na miejscu, określiły swoją zdolność pomiarową.

II.1.2.2.1 Moc

Jedno laboratorium może testować transformatory do 40 MVA i dwa do 500 MVA.

II.1.2.2.2 Napięcie

Wszystkie laboratoria mogą wykonywać testy do 500 kV.

W przypadku testów na miejscu problemem jest maksymalna moc, biorąc pod uwagę, że test na straty należy wykonać przy 50% mocy znamionowej. Biorąc pod uwagę odpowiedzi na ankietę, moc wyjściowa do testowania dużych transformatorów jest ograniczona, chociaż wygodnie będzie rozważyć możliwość wykonania testu przy zmniejszonej mocy.

II.1.3 Testowanie w instalacji pomiarowej u producenta

Trzy z siedmiu laboratoriów twierdzą, że mogą testować w siedzibie producenta; dwa z nich mają odpowiednią akredytację.

II.1.4 Niepewność

Trzy z siedmiu laboratoriów dostarczają odpowiednie dane. Niepewność/błąd we wszystkich przypadkach jest mniejsza lub równa 5%, co jest dopuszczalną tolerancją w rozporządzeniu 548/2014 w procedurze weryfikacji do celów nadzoru rynku.

II.1.5 Koszty

Cena za test we własnym zakresie może wynosić od 200 do 2000 euro i około dwukrotnie więcej w przypadku testów przeprowadzanych w miejscu zainstalowania urządzenia.

II.2 Laboratoria testowe producenta

Dziewiętnaście z siedemdziesięciu podmiotów kontaktujących się z europejskimi laboratoriami producentów odpowiedziało na ankietę. Podobnie jak w poprzedniej sekcji, przyjmuje się, że te laboratoria, które nie odpowiedziały, nie posiadają wymaganej zdolności pomiarowej lub nie są zainteresowane.

II.2.1 Akredytacja

Tylko dwa z dziewiętnastu ankietowanych laboratoriów posiada wymaganą akredytację, w odróżnieniu od sytuacji w laboratoriach niezależnych.

Laboratoria producentów zazwyczaj nie posiadają akredytacji ponieważ prowadzą pomiary na potrzeby własne. Podczas wizyt złożonych w jednym z laboratoriów producenta w ramach niniejszego projektu, stwierdzono, że laboratoria producenta są poddawane „wewnętrznej” ocenie co do jakości i zdolności pomiarowych, przez klientów i dostawców którzy korzystają z ich usług. Zainteresowane podmioty sprawdzają jakość i zdolności pomiarowe.

II.2.2 Możliwości pomiarowe

II.2.2.1 W laboratorium

Na to pytanie odpowiedziało tylko piętnaście z dziewiętnastu laboratoriów.

II.2.2.1.1 Moc

Cztery laboratoria mogą testować transformatory do 10 MVA, trzy do 40 MVA, dwa do 100 MVA, dwa do 500 MVA, dwa do 1000 MVA i dwa do 1600 MVA

II.2.2.1.2 Napięcie

Jedno laboratorium może testować transformatory do 36 kV, trzy do 50 kV, trzy do 100 kV, 4 do 500 kV i 3 do 1000 kV.

Podsumowując, osiem laboratoriów może wykonywać testy w swojej siedzibie dla urządzeń o mocy wyższej niż 40 MVA, a trzynaście (czternaście) może przeprowadzać takie testy przy napięciu wyższym niż 36 kV

II.2.2.2 W miejscu zainstalowania

Pięć z dziewiętnastu laboratoriów producentów, które odpowiedziały na kwestionariusz stwierdziło, że mogą przeprowadzać testy w miejscu zainstalowania, ale tylko cztery z nich odpowiedziały na to, jaka jest ich zdolność pomiarowa w zakresie napięcia.

II.2.2.2.1 Moc

Jedno laboratorium może testować transformatory do 10 MVA, 1 do 40 MVA i dwa do 500 MVA.

II.2.2.2.2 Napięcie

Jedno laboratorium może testować transformatory do 36 kV, cztery do 500 kV i 1 do 1000 kV.

Podsumowując, trzy laboratoria mogą wykonywać testy w miejscu zainstalowania dla mocy wyższej niż 40 MVA, a pięć może wykonywać takie testy pod napięciem wyższym niż 36 kV

II.2.3 Niepewność

Jedenaście z dziewiętnastu laboratoriów dostarcza wymagane dane. Niepewność w wielu przypadkach jest mniejsza niż 1%, a we wszystkich przypadkach mniejsza niż 5%. W przypadku gdy zadeklarowana niepewność jest bardzo niska, należy rozumieć, że odpowiada ona wyłącznie sprzętowi pomiarowemu, a nie testowi jako całości.

II.2.4 Koszty

Ogólnie, koszty zadeklarowane przez te laboratoria są znacznie niższe niż koszty deklarowane przez laboratoria niezależne. Jest to zrozumiałe, gdyż te koszty odzwierciedlają tylko koszty testów, a nie ogólna cenę komercyjną.

Jednakże w niektórych przypadkach koszt przekracza 10-cio krotność kosztów u innych producentów, a nawet bywa wyższy, niż w laboratoriach niezależnych.

II.3 Laboratoria pozaeuropejskie

Tylko dwa spośród siedemnastu ankietowanych laboratoriów z obszaru poza UE odpowiedziały na ankietę. Jedną z odpowiedzi odrzucono ponieważ w niej brak wymaganych zdolności pomiarowych. Przyjmuje się, że laboratoria, które nie odpowiedziały, nie posiadają wymaganych zdolności pomiarowych lub nie są zainteresowane współpracą z MSA przy prowadzeniu pomiarów na rzecz nadzoru rynku.

II.3.1 Akredytacja

Jedynе pozaeuropejskie laboratorium, które odpowiedziało na badanie jest niezależne i posiada akredytację.

II.3.2 Zdolność testowania

II.3.2.1 W laboratorium

To laboratorium wykonuje wyłącznie testy we własnym zakresie.

II.3.2.1.1 Moc

Moc mierzona to 5 MVA.

II.3.2.1.2 Napięcie

Napięcie mierzone 5 kV.

Zdolności pomiarowe tego laboratorium nie pozwalałyby na przeprowadzanie testów dużych transformatorów.

II.3.3 Niepewność

Laboratorium nie dostarcza tych informacji.

II.3.4 Koszty

Laboratorium nie dostarcza tych informacji.

II.4 Wnioski

Ze 104 laboratoriów wentylatorów, z którymi się skontaktowano za pośrednictwem ankiety online odpowiedziało tylko 29 podmiotów, czyli 28%. Niektóre laboratoria powoływały się na względy poufności, jako podstawę odmowy odpowiedzi na kwestionariusz. W innych przypadkach przyjmuje się, że laboratoria, które nie odpowiedziały, nie mają wymaganej zdolności lub nie są zainteresowane pomiarami na rzecz nadzoru rynku (w przypadku niezależnych laboratoriów) lub nie uważają, że ich wyniki można uznać za wystarczająco wiarygodne, gdyby organy nadzoru rynku przeprowadzały inspekcję w instalacjach, z których usług korzystają (w przypadku laboratoriów producenta).

Ponieważ ostateczna liczebność próbki badawczej jest mniejsza niż 30 ($n < 30$), nie można wyciągać wniosków uzasadnionych statystycznie, gdyż odchylenie standardowe jest zbyt duże. Dane te mogą zatem stanowić jedynie wskazówkę jakościową i nie można ich traktować jako danych dla ekstrapolacji w odniesieniu do wszystkich laboratoriów wentylatorów na obszarze UE.

Dane wskazują, że laboratoria producenta mają większe możliwości testowania niż laboratoria niezależne, ale tylko 11% laboratoriów producenta, które odpowiedziały na ankietę, posiada akredytację, w przeciwieństwie do niezależnych laboratoriów, w których 88% posiada taką akredytację.

W odniesieniu do kosztów, istnieje duży rozrzut w otrzymanych danych, ale generalnie koszty zadeklarowane przez laboratoria producenta są znacznie niższe niż deklarowane przez niezależne laboratoria. Przyjmuje się, że odzwierciedlają one jedynie koszt testów, a nie ich cenę handlową.

Dokumenty źródłowe

- Evaluation of the Energy Labelling Directive and specific aspects of the Ecodesign Directive. Background report I: Literature review
- Directive 2009/125/EC of the European Parliament and of the Council of 21 October 2009 establishing a framework for the setting of ecodesign requirements for energy-related products (Text with EEA relevance)
- COMMISSION REGULATION (EU) No 327/2011 of 30 March 2011 implementing Directive 2009/125/EC of the European Parliament and of the Council with regard to ecodesign requirements for fans driven by motors with an electric input power between 125 W and 500 kW
- COM(2017)795 – Proposal for a Regulation laying down rules and procedures for compliance with and enforcement of Union harmonisation legislation on products and amending Regulations and Directives
- Regulation (EU) No 952/2013 of the European Parliament and of the Council of 9 October 2013 laying down the Union Customs Code
- Regulation (EC) No 765/2008 of the European Parliament and of the Council of 9 July 2008 setting out the requirements for accreditation and market surveillance relating to the marketing of products and repealing Regulation (EEC) No 339/93 (Text with EEA relevance)
- Regulation (EU) 2017/1369 of the European Parliament and of the Council of 4 July 2017 setting a framework for energy labelling and repealing Directive 2010/30/EU (Text with EEA relevance.)
- Commission Regulation (EU) No 548/2014 of 21 May 2014 on implementing Directive 2009/125/EC of the European Parliament and of the Council with regard to small, medium and large power transformers

Materiały pomocnicze (nie cytowane bezpośrednio w raporcie)

- Commission Regulation (EU) 2016/2282 of 30 November 2016 amending Regulations (EC) No 1275/2008, (EC) No 107/2009, (EC) No 278/2009, (EC) No 640/2009, (EC) No 641/2009, (EC) No 642/2009, (EC) No 643/2009, (EU) No 1015/2010, (EU) No 1016/2010, (EU) No 327/2011, (EU) No 206/2012, (EU) No 547/2012, (EU) No 932/2012, (EU) No 617/2013, (EU) No 666/2013, (EU) No 813/2013, (EU) No 814/2013, (EU) No 66/2014, (EU) No 548/2014, (EU) No 1253/2014, (EU) 2015/1095, (EU) 2015/1185, (EU) 2015/1188, (EU) 2015/1189 and (EU) 2016/2281 with regard to the use of tolerances in verification procedures (Text with EEA relevance)
- European Commission. Good practice for market surveillance
- Directive 2006/42/EC of the European Parliament and of the Council of 17 May 2006 on machinery, and amending Directive 95/16/EC (recast)
- European Commission. 'Blue Guide' on the implementation of EU product rules

Akronimy

AMCA	Air Movement and Control Association International, Inc.
B2B	Business to Business
CEN	Europejski Komitet Normalizacyjny
CENELEC	Europejski Komitet Normalizacyjny Elektrotechniki
DIN	Niemiecki Instytut Normalizacyjny
DSO	Operator systemu dystrybucji
EC	Komisja Europejska
EEA	Europejski Obszar Gospodarczy
EU	Unia Europejska
EN	Norma Europejska
ETSI	Europejski Instytut Norm Telekomunikacyjnych
FATs	Testy weryfikacyjne / zatwierdzające realizowane u producenta
IEC	Międzynarodowa Komisja Elektrotechniczna
ISO	Międzynarodowa Organizacja Normalizacyjna
kV	kilowolt
kVA	kilowoltamper
kW	kilowat
LPT	duży transformator mocy
MSA	Organ Nadzoru Rynku
prEN	Europejska norma „tymczasowa“
R&D	Badania i rozwój
TARIC	TARIC, zintegrowana taryfa Unii Europejskiej
TC	Komisja Techniczna
TSO	Operator systemu przesyłu
W	wat

Pozostałe informacje

STRONA
INTERNETOWA

informacje o działaniach w ramach projektu INTAS są dostępne:
www.INTAS-testing.eu

KOORDYNATOR
PROJEKTU

Koordinator projektu, kontakt:
Ingrid Weiss, WIP
Ingrid.Weiss@wip-munich.de

Projekt dofinansowany w ramach programu badawczo rozwojowego i innowacyjnego Unii europejskiej Horizon 2020, jako Grant Agreement Number 695943.

ZRZECZENIE SIĘ

Wyłączna odpowiedzialność za treść tego dokumentu spoczywa na autorach.
Nie musi on odzwierciedlać opinii Unii Europejskiej.
EASME ani Komisja Europejska nie są odpowiedzialne za jakiegokolwiek skutki wykorzystania tego materiału, i informacji w nim zawartych.

TESTY URZĄDZEŃ DLA
PRZEMYSŁU I TRZECIEGO
SEKTORA – STOSOWANIE NORM

PODSUMOWANIE

Tytuł projektu

Standardy i zastosowania procedur testowania produktów dla przemysłu i trzeciego sektora

Tytuł dokumentu

Raport końcowy – podsumowanie wniosków dotyczących wentylatorów i transformatorów

Numer dokumentu

5.4

Umowny termin opracowania

30. 11. 2018

Data opracowania

21. 12. 2018

Prowadzący

ECOS

Autorzy

Francisco Zuloaga, Nerea Ruiz

Poziom rozpowszechniania

PU

Słowa kluczowe

Transformatory, wentylatory, produkty dla przemysłu, nadzór rynku, testowanie, Europa, energia, Dyrektywa Ekoprojektowa (Ecodesign), polityka

Nr kontraktu

Grant Agreement Number 695943

Czas trwania projektu

marzec 2016 – luty 2019

TRANSFORMATORY

WENTYLATORY

Co-funded by the Horizon 2020
programme of the European Union